

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Politologických studií

Katedra Mezinárodních vztahů

Bakalářská práce

2021

Jiří Svoboda

Univerzita Karlova

Fakulta sociálních věd

Institut Politologických studií

Katedra Mezinárodních vztahů

**The Boycott, Divestment and Sanctions movement ve
sportu**

Bakalářská práce

Autor práce: Jiří Svoboda

Studijní program: Politologie a mezinárodní vztahy

Vedoucí práce: Jakub Záhora, Ph.D.

Rok obhajoby: 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Poskytuji svolení k použití práce pro studijní a výzkumné účely.

V Praze, dne 26.4.2021

Jiří Svoboda

Bibliografický záznam

Svoboda, Jiří. *The Boycott, Divestment and Sanctions movement ve sportu*. Praha, 2021. 34 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut Politologie. Katedra Politologie. Vedoucí diplomové práce Jakub Záhora, Ph.D.

Rozsah práce: 59 364 znaků

Abstrakt

Izraelsko-palestinský konflikt již několik desetiletí ovlivňuje situaci na Blízkém východě, vznikem hnutí Boycott, Divestment and Sanctions se tento konflikt významně rozšířil do ekonomické a kulturní sféry. V této práci je analyzována aktivita hnutí Boycott, Divestment and Sanctions ve sportu. V první kapitole práce je čtenář seznámen s politickou sférou sportu, jeho funkcí jako nástroje soft-power a funkcí bojkotu jako možnosti ovlivnit mezinárodní politiku. Druhá část práce je věnována samotnému hnutí Boycott, Divestment and Sanctions, včetně příkladů jeho aktivit i kritiky hnutí. Třetí kapitola je plně věnována působení hnutí Boycott, Divestment and Sanctions ve sportu, zejména ve fotbale, tenisu a bojových sportech. V kapitole je vysvětlen rozdíl v přístupu hnutí k různým odvětvím sportu. Čtvrtá kapitola se zabývá komparací působení hnutí ve sportu s jeho ekonomickým působením, přičemž má práce nastítnit, zda má sportovní bojkot větší politický dopad než ekonomické aktivity hnutí, nebo jeho sportovní aktivity souvisí s těmi ekonomickými. Toto tvrzení je vysvětleno ve čtvrté kapitole a v závěru práce. Bakalářská práce je psána jako případová studie popisující výše zmíněnou problematiku.

Abstract

For decades the Israeli-Palestinian conflict is influencing the political situation in the Middle East. With the formation of the Boycott, Divestment and Sanctions movement (BDS) in 2005, this conflict has reached the international economic and cultural level. This thesis focuses on analysing the activity and effectiveness of this movement in sports and international competitions. In the first chapter, the writer is introducing the political domain in sport. Particularly to its function as a tool of soft-power and boycott as a possibility to influence international politics. The second part of the thesis is dedicated to the movement BDS, with a list of examples of its activities and critical views as reactions to the movement's actions. The third chapter is fully dedicated to activities of the BDS movement in sports, especially in football, tennis and martial arts. The chapter identifies the difference in the movement's approach to different sports by its nature. The fourth chapter compares movement's results between sports and the economic sphere. The purpose of this thesis is to outline whether sports boycott has more significant political impact than the movement's economic activities or whether its sports activities are associated with economic activities. This outcome is explained in the fourth chapter and

in the conclusion. The bachelor thesis is written as a case study describing the topics mentioned above.

Klíčová slova

Bojkot; Izrael; Palestina; Sport; Izraelsko-palestinský konflikt, Střední východ

Keywords

Boycott; Israel; Palestine; Sport; Israeli–Palestinian conflict, Middle East

Title/název práce

The Boycott, Divestment and Sanctions movement in sport

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce, Jakubu Záhorovi, Ph.D. za užitečné rady při vytváření práce a komentáře při zpracování výzkumu a doc. PhDr. Dino Numeratovi, Ph.D. za pomoc při řešení akademických prací zabývajících se sportem jakožto součástí politiky.

Obsah

Úvod.....	1
1 Způsoby, jakými sport zasahuje do společenského a politického života	4
1.1 Sport jako součást politiky	4
1.2 Sport jako nástroj soft-power	5
1.2 Bojkot jako nástroj	6
1.2.1 Libanon	8
2 Boycott, divestment and sanctions movement	11
2.1 Ekonomická sféra BDS	12
2.2 Příklady aktivit BDS	13
2.3. Názory na BDS movement.....	15
2.4. Ekonomické dopady hnutí BDS na Izrael	17
3 BDS ve sportu	20
3.1 Fotbal.....	20
3.1.1 Red Card Israeli Racism.....	21
3.1.2 Ekonomická sféra BDS a fotbalu	22
3.2 Tenis.....	24
3.2.1 Četnost incidentů v tenisových utkáních a jejich vliv na kariéry izraelských tenistů	25
3.3 Bojové sporty	26
3.4 Komparace přístupu BDS k jednotlivým sportovním odvětvím	29
4 Komparace hnutí BDS ve sportu a ekonomice	31
Závěr	33
Summary	35
Použité zdroje.....	38

Úvod

Tématem této práce je popsání a objasnění cílů a aktivit hnutí Boycott, Divestment and Sanctions, které od roku 2005 vyvíjí tlak na Izrael ve snaze donutit ho k opuštění okupovaných palestinských území a k zrovnoprávnění arabských obyvatel státu ve sportu. Práce se věnuje zejména aktivitám hnutí BDS, aktivitám organizací, které v širší perspektivě odkazují na toto hnutí a jeho cíle jakožto i na jednotlivce, kteří v rámci bojkotu izraelských sportovců nebo izraelských soutěží souvisí s hnutím BDS.

Hnutí BDS bere sport jako součást tzv. kulturního bojkotu a jeho cílem je izolovat Izrael od zbytku sportovního světa podobně, jako byl Jihoafrický sport izolovaný v éře režimu apartheidu.

Hlavním cílem práce je zodpovědět základní otázku:

- Mají aktivity BDS movement ve sportovním světě podobný nebo větší dopad na Izrael než aktivity ekonomické, popřípadě souvisí sportovní dopad hnutí s ekonomickým?

Důvodem, proč se v práci zaměřuji na sportovní bojkot, je klíčová role sportu nejen v sociální sféře každodenního života, ale také v politické rovině. Politickou záležitostí se stal sport zejména ve 20. století, mocnosti investovaly nemalé peníze do sportovních událostí i sportovců samotných, aby vylepšily svůj obraz před světem. Nejznámější událostí tohoto typu byly Letní Olympijské hry v Berlíně roku 1936.

V rámci politického světa je sport vnímám zejména jako nástroj tzv. soft-power, síly, která dokáže svůj politický vliv rozšířit za vynaložení menších prostředků než v rámci dlouhodobé cílené propagandy. Na rozdíl od ekonomických sankcí, jež často podléhají politickému vlivu, je sportovní bojkot řízen zejména individuálními osobnostmi ve sportu, jelikož státní aktéři jsou od dob konce studené války za bojkoty stále častěji trestáni sportovními organizacemi.

Hnutí Boycott, divestment and sanctions v rámci sportu cílí na celkovou izolaci Izraele, podobně jako v případě Apartheidu v Jihoafrické republice. Ekonomické dopady bojkotu jsou sice viditelnější v rámci ekonomických statistik a ukazatelů, ale ekonomická stránka sportu bývá často opomíjená, stejně jako její sociální dopad.

V rámci strategie hnutí Boycott, Divestment and Sanctions bude práce zaměřena zejména na tři konkrétní sporty reprezentující svá odvětví:

- Fotbal – Týmový sport s širokou základnou fanoušků a neprofesionálních hráčů. Týmy soutěžící ve fotbale a podobných kolektivních sportech na vyšších úrovních mívají ve svých řadách i cizince. Do této kategorie lze zařadit např. basketbal nebo lední hokej.
- Tenis – Tento sport je v rozmezí mezi individuálním a týmovým sportem, ačkoliv většina soutěžních utkání se odehrává na mezinárodních turnajích, divácky nejsledovanější jsou zápasy národních týmů. Dalším sportem v tomto odvětví je např. badminton, squash nebo biatlon.
- Bojové sporty – Čistě individuální sporty bez týmových soutěží. Na rozdíl od jiných individuálních sportů jako kanoistika apod. jsou bojové sporty na území Blízkého východu rozšířené.

Důvod, proč jsou jako reprezentativní vzorek zvoleny tyto tři sporty, jsou u fotbalu a tenisu jejich popularita v Izraeli¹, kdy na nejvyšší fotbalovou ligu byla v sezóně 2019/2020 průměrná návštěvnost zápasů 7 392 fanoušků² (pro srovnání na izraelskou nejvyšší basketbalovou ligu přišlo průměrně 2 324 diváků³ a na českou nejvyšší fotbalovou ligu 5 155 diváků⁴). U bojových sportů úspěšnost izraelských sportovců v tomto typu sportu, například v Judu Izrael vyhrál pět ze svých devíti olympijských medailí.⁵

V práci ukazují, že sportovní bojkoty mají největší význam ve chvíli, kdy se prolínají se sankcemi ekonomickými. Ekonomická sféra sportu hraje stále větší roli, apolitičnost sportovních organizací a závislost na sponzorech jsou důvodem soustředění se hnutí na vyvíjení nátlaku právě na ekonomické aktéry působící ve sportu. Sportu a jeho politickým

CULTURE: Sports. In: [cit. 27.03.2021]. Dostupné

z: <https://mfa.gov.il/mfa/aboutisrael/culture/pages/culture-%20sports.aspx>¹ Ibid.

² Ligat ha'Al - Attendance figures. In: [cit. 17.04.2021]. Dostupné

z: https://www.transfermarkt.com/ligat-haal/besuchertzahlen/wettbewerb/ISR1/saison_id/2019

³ ISRAEL BASKETBALL SUPER LEAGUE | 2019-20 Season | Viewres By Team - 2019-20 Season. In: [cit. 17.04.2021]. Dostupné z: <https://basket.co.il/viewers.asp?cYear=2020&lang=en>

⁴ FORTUNA:LIGA 2019/20 - diváci | CSFOTBAL. In: [cit. 17.04.2021]. Dostupné

z: <https://www.csfotbal.cz/prvni-liga/sezona/2019-2020/divaci>

⁵ Israeli Olympic Medals by Sport. In: [cit. 17.04.2021]. Dostupné

z: <https://www.olympiandatabase.com/index.php?id=28524&L=1>

dopadům se věnuji v první části práce, ve druhé se zaměřuji na hnutí BDS, jeho aktivity i kritiku a ve třetí, závěrečné, na aktivity hnutí ve sportu.

1 Způsoby, jakými sport zasahuje do společenského a politického života

1.1 Sport jako součást politiky

Sportovci, ať už vědomě, nebo mimoděk, mohou zároveň působit jako odraz společnosti a reflektovat či posílit její momentální naladění. Například, pokud stát čelí utlačování z rukou daleko silnějšího a nemůže se mu vyrovnat vojenskou silou, odpor je symbolizován snažením jeho sportovců proti utlačovateli. Po Maďarském povstání roku 1956 toto snažení zastupovali olympijští reprezentanti Maďarska v zápase ve vodním pólu proti Sovětskému svazu. Tento zápas, v Maďarsku známý jako „krvavá koupel“, skončil pro Maďarsko vítězně 4:0. Důležitější, než výsledek byl odpor maďarských sportovců a celkově agresivita celého zápasu. ⁶

Sportovní výkony rovněž dokážou povzbudit lid k vyjádření nesouhlasu s politickou situací. Dne 21. března 1969, jen sedm měsíců po začátku okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy, zvítězil český národní hokejový tým nad Sovětským svazem a o týden později vítězství zopakoval. Po druhém zápase desetitisíce lidí vyšly do ulic a oslavy se postupně změnily v protesty proti okupačním silám, při kterých byla ničena vojenská velitelství, sovětské automobily i památníky. ⁷

Michał Marcin Kobierecki ve své práci poukazuje na rozlišení sportu rekreačního a elitního. Rekreační sport, jenž je pochopitelně nejrozšířenější, slouží k fyzickému posílení společnosti. Elitní sport naopak vyžaduje náročnější a sofistikovanější přípravu, včetně organizace a tréninku. Soupeření těchto vrcholových sportovců se zároveň těší nesrovnatelně vyšší oblibě v rámci sledovanosti sportovních fanoušků a je součástí systému mezinárodních vztahů. Podle Kobiereckého se role sportu v mezinárodních vztazích může projevat více způsoby, ale nejviditelnější je snaha státu nebo mezinárodních bloků ukázat svou nadřazenost (rasovou jako v případě Německa na OH

⁶ NUMERATO, Dino. Between small everyday practices and glorious symbolic acts: sport-based resistance against the communist regime in Czechoslovakia. *Sport in Society*. Routledge, 2010, roč. 13, č. 1, s. 110. DOI: 10.1080/17430430903377920

⁷ Ibid., s. 112.

v Berlíně nebo nadřazenost tréninkových podmínek jako v případě komunistických států).⁸

1.2 Sport jako nástroj soft-power

Sport je zároveň prostředek pro získání a udržování tzv. soft power na mezinárodní i vnitrostátní úrovni. Cílem soft power je nenásilně přesvědčit druhého politického aktéra k tomu, aby chtěl to samé, co chce první aktér. Zdroje této soft power leží v politických hodnotách, zahraniční politice a kultuře.⁹

V rámci peace-making byl sport využit například v roce 1971, kdy tým stolních tenistů USA požádal o pozvánku do Čínské lidové republiky a posléze odehrál několik přátelských zápasů proti čínským stolním tenistům. Tato událost pomohla k pozdější návštěvě prezidenta Richarda Nixona a následné normalizace vztahů mezi oběma zeměmi.¹⁰

Zároveň lze sport používat jako nástroj i vnitrostátně ke zlepšení vztahů mezi obyvateli. V Izraeli organizace Football 4 Peace propojuje izraelské a palestinské děti, které vyrůstají ve striktně oddělených komunitách a nemají představu o životních podmínkách jejich „sousedů“, skrze fotbal. Mladí fotbalisté zapojení do projektu trénují půlku času v izraelských a půlku času v palestinských klubech a trenéři se snaží, aby byly prohloubeny vztahy mezi jinak naprosto oddělenými dětmi.¹¹ Podle Schulenkorfa a Sugdena je však pro tyto projekty důležité přenesení pozitivní atmosféry ze sportovních hřišť do sociálních kruhů aktérů, tedy do rodin a sousedství.¹²

Tamir Sorek ve své práci uvádí, že i přes snahu iniciativ jako Football 4 Peace sport nemůže změnit izraelskou politiku, ale jeho sociopolitický vliv může výrazně ovlivnit transformaci vnitropolitických vztahů v Izraeli, pokud bude součástí většího hnutí.¹³

⁸ MICHAŁ MARCIN KOBIERECKI. Sport in International Relations. Expectations, Possibilities and Effects. *International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal*. 2013, roč. 15, č. 1, s. 51–52. DOI: 10.2478/ipcj-2013-0004

⁹ NYE JR, Joseph S. *Soft Power: The Means To Success In World Politics*. Hachette UK, 2009, s. 18.

¹⁰ NYGÅRD, Håvard Mokleiv a Scott GATES. Soft power at home and abroad: Sport diplomacy, politics and peace-building. *International Area Studies Review*. 2013, roč. 16, č. 3, s. 236. DOI: 10.1177/2233865913502971

¹¹ SUGDEN, John. *Teaching and Playing Sport for Conflict Resolution and Co-Existence*. 2006.

¹² SCHULENKORF, Nico a John SUGDEN. Sport for Development and Peace in Divided Societies: Cooperating for Inter-Community Empowerment in Israel. *European Journal for Sport and Society*. 2011, roč. 8, č. 4, s. 251. DOI: 10.1080/16138171.2011.11687881

¹³ SOREK, Tamir. Sport, Palestine, and Israel. In: ANDREWS, David L. a Ben CARRINGTON, eds. *A Companion to Sport*. Oxford, UK: John Wiley & Sons, Ltd, 2013, s. 267. DOI: 10.1002/9781118325261.ch15

K získání většího věhlasu a důležitosti ve světě pomáhá organizování sportovních akcí, ať už regionálních nebo světových mistrovství nebo Olympijských her, které jsou na pomyslné špičce důležitosti ve sportovním světě. Jako příklad státu, jenž se snaží upevnit svou pozici v mezinárodním systému skrze sport, bych uvedl Katar. Se svými dvěma miliony obyvatel má tento malý stát nejvyšší HDP na obyvatele na světě.¹⁴ Katar bude pořádat mistrovství světa ve fotbale v roce 2022 s cílem prohloubit svojí soft-power a pozici ve světě, jenž začal už dávno předtím sponzoringem několika slavných fotbalových klubů.¹⁵

Specifikem nejmenších bohatých států, které nemají dostatečnou infrastrukturu k pořádání větších mistrovství světa (například z důvodu nedostatku fotbalových či jiných stadionů), je pořádání závodů série Formule 1. Monako, Singapur, Bahrajn nebo Abú Dhabí patří k nejprestižnějším závodům motorsportu. Monako a Singapur navíc nemají ani vlastní závodní okruh, ale závod se odehrává přímo v ulicích měst¹⁶. V případě Monaka se jedná o nejpopulárnější závod celé série a patří k tzv. trojitě koruně motorsportu spolu se závodem 500 mil Indianapolis a 24 hodin Le Mans.¹⁷

Neuznané státy podle práce Allisona a Monningtona usilují skrze sport o větší uznání ve světě mezinárodních vztahů. Poukazují zejména na rozdělené státy jako Korea, Německo nebo Čína – například Východní Německo na Olympijských hrách v roce 1969 uznávalo jako samostatný stát pouze 13 zemí. Naopak nedemokratické státy jako Sovětský svaz představily úplně novou úroveň sportovců, kteří již nejsou placeni jen z příjmů od diváků, ale státním aparátem, jehož jsou součástí. Od těchto sportovců se očekává, že jako „návrstnost“ státní investice dokážou vyhrát pro svůj stát medaile na důležitých mezinárodních turnajích.¹⁸

1.2 Bojkot jako nástroj

Bojkot je spolu s embargem a sankcemi jeden ze tří prostředků, kterými státy mohou nenásilně prosazovat své zájmy. Na rozdíl od embarga a sankcí bojkot závisí i na vůli a

¹⁴ GDP per capita, PPP (current international \$) | Data. In: [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD?year_high_desc=true

¹⁵ BRANNAGAN, Paul Michael a Richard GIULIANOTTI. Soft power and soft disempowerment: Qatar, global sport and football's 2022 World Cup finals. *Leisure Studies*. 2015, roč. 34, č. 6. DOI: 10.1080/02614367.2014.964291

¹⁶ Tzv. městský okruh

¹⁷ BALDWIN, Alan. Motor racing - Triple crown: Monaco or F1 championship? *Reuters* [online]. 2017 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-motor-f1-indy-triple-idUSKCN18F033>

¹⁸ ALLISON, Lincoln a Terry MONNINGTON. Sport, Prestige and International Relations. *Government and Opposition*. Cambridge University Press, 2002, roč. 37, č. 1, s. 133.

zapojení jednotlivců a může být iniciován i nevládně. Bojkot v mezinárodním měřítku byl nejvíce známý v souvislosti s mezinárodním bojem proti apartheidu jako součást embarga vedeného proti Jihoafrické republice.¹⁹ Allison a Monnington zároveň vidí sportovní bojkot jako levnější alternativu prosazování svých zájmů a dávají za příklad přístup Velké Británie k bojkotům Jihoafrické republiky a Číny. Ekonomický bojkot JAR by pro britské podnikatele a pracovníky znamenal významné omezení zisků, ale sportovní bojkot se jevil jako snesitelnější alternativa. Silné státy zároveň mohou rozhodnout o alokaci sportovních událostí jako v případě konání Olympijských her v roce 2000. Velká Británie, vědomá si rostoucí důležitosti čínského hospodářství pro své zájmy, přistoupila v rámci sankcí za porušování lidských práv nikoliv k ekonomickému bojkotu, ale naopak se zasadila o to, aby se Olympijské hry místo v Pekingu konaly v Sydney.²⁰

Pro sportovní bojkot je podle práce Jona Darta důležité, aby sportovci, kteří spolu soupeří, spadali pod stejnou sportovní organizaci, ideálně s monopolní pozicí (např. Mezinárodní tenisová federace), tedy aby bojkotovaní sportovci nemohli začít soutěžit v alternativních soutěžích pod hlavičkou jiné organizace. Zajímavý příklad pro tento problém je fotbal, který sice takřka bez výjimek provozuje organizace FIFA, ale pouze skrze menší fotbalové organizace, které pořádají turnaje a soutěže pod svou hlavičkou (FIFA samotná pořádá FIFA World Cup – mistrovství světa ve fotbale). Tento rozkol v menších organizacích dává státům možnost reagovat na nepříznivý postoj ostatních států v jejich organizaci a přesunout se pod hlavičku organizace jiné. Izrael hrající v organizaci Asian Football Confederation (AFC) se přesunul do organizace Union of European Football Associations (známá jako UEFA), ve které nesoutěží ostatní blízkovýchodní země a existuje zde tedy menší šance, že bude jeho týmům a klubům znemožněn start v některé soutěži či lize a jsou více chráněni vůči projevům solidarity s Palestinci: v roce 2014 byly dva skotské a jeden irský klub pokutovány za to, že jejich fanoušci vyvěsili Palestinské vlajky v průběhu zápasů v Evropské lize.²¹ MacLean toto přirovnává k ekonomickému bojkotu a říká, že k tomu sportovnímu by se mělo přistupovat stejně – pokud omezíte v rámci bojkotu státu přístup k nějaké surovině, musíte si být jistí, že stát nemá dostatek alternativ k jejímu nákupu. Na mezinárodní sport se nahlíží jako na prostředí monopolní,

¹⁹ MACLEAN, Malcolm. Revisiting (and Revising?) Sports Boycotts: From Rugby against South Africa to Soccer in Israel. *The International Journal of the History of Sport*. 2014, roč. 31, č. 15, s. 10. DOI: 10.1080/09523367.2014.934680

²⁰ ALLISON, Lincoln a Terry MONNINGTON. *Sport, Prestige and International Relations*, s. 110.

²¹ DART, Jon. Israel and a sports boycott: Antisemitic? Anti-Zionist? *International Review for the Sociology of Sport*. 2017, roč. 52, č. 2, s. 14. DOI: 10.1177/1012690215583482

ale zejména silné státy mohou sami vymyslet alternativy typu Her nově vzniklých sil (The Games of the New Emerging Forces) v 60. letech.²²

Nejznámější sportovní bojkot byl součástí studené války a odehrál se na Olympijských hrách v Moskvě v roce 1980. Spojené státy a řada dalších států včetně Čínské Lidové republiky bojkotovaly olympijské hry jako reakci na sovětskou invazi do Afghánistánu. Sovětský svaz naopak jako protest proti této akci bojkotoval mistrovství gymnastiky v Západním Berlíně a mistrovství světa v šachu v Izraeli. Vrcholem však bylo bojkotování Olympijských her v roce 1984 pořádaných v Los Angeles Sovětským svazem i jeho spojenci, kteří místo Olympiády zorganizovali tzv. Hry přátelství.²³

MacLean bojkot bere jako důležitou součást jakéhokoliv nátlaku na stát, jelikož ekonomické sankce bez politického a nepolitického (kulturního a sportovního) nátlaku či bojkotu nemají velkou šanci na úspěch.²⁴ Volí tedy podobný přístup jako Tamir Sorek, jenž vidí sport jen jako část možné přeměny izraelské politiky v rámci většího sociálního/společenského hnutí.²⁵

1.2.1 Libanon

Zvláštní příklad bojkotu ve sportovním světě představuje Libanon. Právě jeho postoj k bojkotování izraelských sportovců je v rámci blízkovýchodních zemí nejortodoxnější a nejvíce se podobá tomu, čeho chce dosáhnout hnutí BDS. V roce 1955 byl přijat dekret číslo 10228, kterým vzniká Úřad pro bojkot Izraele. Tento úřad může vymáhat aktivní bojkot všech izraelských občanů a výrobků.²⁶ Zákon navazoval na snahu států Arabské ligy o ekonomický bojkot Izraele rozděleného na tři stupně: v prvním stupni zakazoval obchod nebo jakýkoliv jiný byznys s Izraelem nebo občanem Izraele, druhý stupeň rozšířil první tak, že členové nemohli obchodovat ani s firmami obchodujícími

²² MACLEAN, Malcolm. *Revisiting (and Revising?) Sports Boycotts: From Rugby against South Africa to Soccer in Israel*, s. 12.

²³ 1984: Olympiádu jim zhatila politika. Do Los Angeles Kratochvílová a spol. neodcestovali. In: *ČT sport - Česká televize* [online] [cit. 23.04.2021]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/olympijske-hry/1984-olympiadu-jim-zhatila-politika-do-los-angeles-kratochvilova-a-spol-neodcestovali/5bca040659841d79e18a88c6>

²⁴ MACLEAN, Malcolm. *Revisiting (and Revising?) Sports Boycotts: From Rugby against South Africa to Soccer in Israel*, s. 10.

²⁵ SOREK, Tamir. *Sport, Palestine, and Israel*, s. 267.

²⁶ REICHE, Danyel. Not Allowed to Win: Lebanon's Sporting Boycott of Israel. *The Middle East Journal*. 2018, roč. 72, č. 1, s. 30. DOI: 10.3751/72.1.12

s Izraelem. Třetí stupeň zakazoval obchod s firmami, které obchodují s firmami, které obchodují s Izraelem.²⁷

První případ takového sportovního bojkotu se udál roku 1956 při Olympijských hrách v Melbourne, kde kvůli Izraeli odmítli nastoupit sportovci ze Sýrie, Egypta a Libanonu. Tato událost je popisována jako první politický bojkot Olympijských her. Mimo tyto tři země nevyslaly své zástupce ani Španělsko, Švýcarsko a Nizozemsko jako protest proti potlačení maďarského povstání Sovětským svazem nebo Čínská Lidová republika v důsledku inkluze Čínské republiky.²⁸

Ačkoliv je zákon starší než půl století, stále existují případy, kdy se libanonští sportovci musí vyvarovat, ať už z osobních nebo politických důvodů, soutěžení se svými izraelskými protějšky. V roce 2010 šestnáctiletý Christopher Finan odmítl nastoupit proti patnáctiletému Gilu Haimovitzovi z Izraele na mistrovství světa juniorů v taekwondu v mexické Tijuaně. V roce 2015 Rita Aboujaoude odstoupila ze soutěže v šermu na Světových univerzitních hrách, aby nemusela soupeřit proti Izraelce.²⁹

Bojkot se ovšem nevztahuje jen na sportovce, ale i na ostatní osoby pohybující se okolo či zprostředkovávající sportovní události. Na mistrovství světa ve sportovní gymnastice v německém Stuttgartu v roce 2007 měl libanonský rozhodčí sedět vedle izraelského. „Potom, co se o zasedacím pořádku dozvěděl šéf libanonské atletiky, povolal šéfa mezinárodní (gymnastické) federace a poprosil o změnu zasedacího pořádku, aby se vyhnuli jakékoli interakci a aby se ujistili, že nebude možné pořádit jakékoli fotografie rozhodčích pohromadě.“³⁰

Zároveň bojkot neplatí na všechny sporty, ale jen na ty, ve kterých se libanonští sportovci přímo potkávají s izraelskými, například bojové sporty, šerm nebo tenis.³¹

V roce 2012 byl zákon aktualizován o dodatek, který znemožňuje sportovcům z ciziny, kteří dříve nastupovali za izraelský klub, nastupovat za libanonské kluby. Výjimku dostal basketbalista kanadského původu Sam Hoskin, který v sezoně 2003/4 nastupoval za

²⁷ WEISS, Martin. Arab League Boycott of Israel. . 2007.

²⁸ REICHE, Danyel. *Not Allowed to Win: Lebanon's Sporting Boycott of Israel*, s. 35.

²⁹ Ibid., s. 36.

³⁰ Ibid.

³¹ Ibid., s. 37.

izraelský klub Hapoel Galil Elyon a v roce 2010 za Bnei HaSharon.³² Hoskin dostal libanonské občanství a mohl hrát za libanonský národní tým.³³

Nejviditelnější incident mezi libanonskými a izraelskými sportovci se stal na Olympijských hrách v roce 2016 v Rio de Janeiru. Izraelské olympijské výpravě nebyl umožněn nástup do autobusu, který měl obě výpravy dovézt na zahajovací ceremoniál. Obě výpravy se tak musely dopravit na ceremoniál dvěma autobusy.³⁴ Na stejných olympijských hrách Joud Fahmy odstoupila kvůli zranění z prvního kola v judu proti izraelské judistce, a tak podnítila ještě větší debatu o duchu politických her, které by měly být apolitické.³⁵

³² ISRAEL BASKETBALL SUPER LEAGUE | Israel Basketball | 2010-11 Season | Eshet tours Bnei Hasharon | Sam Hoskin. In: [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://basket.co.il/player.asp?PlayerId=9206&lang=en>

³³ REICHE, Danyel. *Not Allowed to Win: Lebanon's Sporting Boycott of Israel*, s. 38.

³⁴ HUNT, Elle. Israel protests after Lebanese athletes refuse to share Olympic bus. In: *the Guardian* [online]. 8. 8. 2016 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/sport/2016/aug/08/olympics-israel-lebanese-athletes-refuse-share-bus>

³⁵ SAVAGE, Sean. *At Rio, Lebanon and Saudi Arabia lose their Olympic spirit over Israel* [online]. 2016 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://www.crescentcityjewishnews.com/at-rio-lebanon-and-saudi-arabia-lose-their-olympic-spirit-over-israel/>

2 Boycott, divestment and sanctions movement

Hnutí pro bojkot, stažení investic a sankce vzniklo 9. července 2005 otevřeným dopisem Palestinian Civil Society a schválením více jak 170 palestinskými a arabskými organizacemi (např. General Union of Palestinian Women (GUPW) nebo International Right of Return Congress (RORC)).³⁶ V otevřeném dopise PCS přirovnává Izrael a jeho vládu k apartheidu v Jihoafrické republice a vyzývá k třem krokům, pomocí kterých chtějí donutit Izrael k uznání palestinského práva na sebeurčení a dodržení mezinárodních práv.

Hnutí BDS si určilo jako cíl svého působení donutit Izrael k třem hlavním bodům:

1. Ukončení okupace a kolonizace všech arabských území a stržení zdi.

BDS se opírá o fakt, že podle mezinárodního práva je Západní břeh, tedy východní Jeruzalém, Gaza a golanské výšiny pod okupací Izraele a „*jako součást vojenské okupace Izrael ukradl území a vyhání Palestince do ghatt obklíčených checkpointy, osadami, hlídkovými věžemi a ilegální apartheidní zdi. Izrael položil středověké obležení na Gazu a přetvořil ji na největší světové vězení s otevřeným nebem.*“³⁷

2. Uznání základních práv arabsko-palestinských obyvatel Izraele k plné rovnoprávnosti.

V tomto bodě hnutí poukazuje na více než 50 zákonů, které, podle jeho interpelace „pro Palestince, kteří zůstali v okupovaných územích (...) rasisticky diskriminuje každý aspekt jejich života.“³⁸

3. Respektování, ochrana a podněcování práv palestinských uprchlíků na návrat do jejich domovů a vrácení majetků podle stanov Rezoluce OSN 194.

Podle hnutí by se mělo jednat až o 7,25 milionu Palestinců.³⁹

³⁶ Palestinian Civil Society Call for BDS. In: *BDS Movement* [online]. 9. 7. 2005 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://www.bdsmovement.net/call>

³⁷ What is BDS? In: *BDS Movement* [online]. 25. 4. 2016 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://bdsmovement.net/what-is-bds>

³⁸ Ibid.

³⁹ Ibid.

V reakci na prvotní úspěch hnutí se v roce 2007 konala v Ramallahu na západním břehu Jordánu první BDS konference, na které vznikl BDS National Committee.⁴⁰ BDS NC má přispět k posilování a rozšiřování civilního bojkotu jako hlavního odporu proti izraelské vládě a formulovat budoucí strategie v souladu se stanovami z roku 2005.⁴¹

Součástí hnutí je bojkot izraelských kulturních, akademických a sportovních organizací a izraelských společností nebo společností, které mají podíl na omezování lidských práv Palestinců. Stažení investic spočívá v urgování bank a jiných investičních společností a jedinců, aby stáhli své investice z Izraele a společností napojených na Izrael. Sankce míří na národní vlády, OSN a sportovní organizace, aby začaly sankciovat Izrael a přestaly s Izraelem obchodovat, dokud nesplní požadavky Palestinců.⁴²

Už v roce 2010 Židovské svazy Severní Ameriky a Židovská rada pro veřejné záležitosti vynaložily 6 milionů amerických dolarů pro boj proti hnutí BDS a zakládají organizaci Israel Action Network. Výkonný ředitel Židovských svazů Jerry Silverman nazývá BDS druhou nejnebezpečnější hrozbou pro Izrael hned po Íránu.⁴³ Dne 11. července 2011 izraelský Kneset schválil „Zákon na zamezení poškozování Státu Izrael prostřednictvím bojkotu“, který pod pohrůzkou pokuty zakazoval jakoukoliv spolupráci s hnutím BDS nebo jakékoliv výzvy k bojkotu izraelských výrobků. V roce 2017 byl zákon ještě zpřísněn opatřením, které umožňovalo nevydávání víz lidem, kteří jsou buď napojeni na hnutí BDS nebo jsou jeho podporovateli.⁴⁴

2.1 Ekonomická sféra BDS

Primární zaměření hnutí je patrné již z jeho názvu – bojkot, divestice a sankce. Kořeny myšlenky nenásilného odporu jsou dvojí – snaha Arabské ligy po vzniku Izraele ho ekonomicky odříznout od zbytku Arabského světa, tím ho oslabit a zabránit státu k dosažení jeho plného ekonomického potenciálu.⁴⁵ Druhým impulsem pro nenásilný

⁴⁰ Národní výbor BDS

⁴¹ Palestinian BDS National Committee. In: *BDS Movement* [online]. 9. 5. 2016 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://bdsmovement.net/bnc>

⁴² *What is BDS?*.

⁴³ AUDREA LIMOVÁ. *Izrael: Bojkot, divestice, sankce*. Olomouc: BROKEN:BOOKS, 2012, s. 265.

⁴⁴ *Izraelský Kneset schválil kontroverzní zákon proti bojkotu* [online]. 2017 [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://disuk.cz/izraelsky-kneset-schvalil-kontroverzni-zakon-proti-bojkotu/>

⁴⁵ Background & Overview of the Arab Boycott of Israel. In: [cit. 21.02.2021]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/background-and-overview-of-the-arab-boycott-of-israel>

odpor a upření se spíše k ekonomickému nátlaku posílily při druhé intifádě, při které bylo drtivě potlačeno palestinské povstání.⁴⁶

Bojkoty samotné jsou zaměřeny na izraelské firmy a izraelské sportovce, kulturní osobnosti, vědce a jejich podporovatele. Výrobky nebo účastníci izraelského režimu by podle BDS měli být odříznuti od světového trhu.

Divestice jsou hlavní náplní organizované činnosti hnutí BDS. Organizace spolupracujícím v rámci hnutí tlačí korporace a firmy od stažení investic z Izraele. Kampaně se soustředí zejména na organizace, jejichž působení souvisí s okupací Západního břehu Jordánu, ať už investiční společnosti podílející se na výstavbě izraelských osad nebo zbrojní společnosti jako G4S, které využívají okupovaná území jako vývojové centrum pro své výrobky. Sekundárně jsou kampaně zaměřené na firmy, jež obchodují s Izraelem bez ohledu na jejich působení na okupovaných území tak, jak se děje například v kampani Worst. Gift. Ever. zaměřené proti americké společnosti Puma.

Sankce jsou potencionálně nejdůležitější část z cílů hnutí. Snaha vyloučit Izrael z mezinárodních organizací jako Organizace spojených národů nebo FIFA a následně mezinárodní uvalení sankcí proti izraelskému režimu může být kritickým bodem v izraelsko-palestinském konfliktu. Na rozdíl od bojkotů a divestice je BDS movement nesrovnatelně méně úspěšné.

2.2 Příklady aktivit BDS

Nejviditelnější aktivitou hnutí je bojkot zaměřený na spotřební zboží vyváženého z Izraele, zboží izraelských společností a firem nebo zboží firem spojených s Izraelem. Například v roce 2015 kritice a bojkotu čelila firma Ben & Jerry's poté, co jejich franšíza vyráběla a prodávala produkty této značky v izraelských osadách na Západním břehu Jordánu.⁴⁷

Izraelské osady na palestinském území a celkově okupovaná území na Západním břehu Jordánu jsou terčem hnutí BDS z ekonomického hlediska. Po ekonomické reformě Izraele začátkem 90. let minulého století se otevřela příležitost pro izraelské firmy rozvinout svůj ekonomický potenciál právě zde. Palestinské zboží je oproti izraelskému značně

⁴⁶ MUNAYYER, Yousef. BDS: Where it came from and where it is headed. *Geographical Review*. Routledge, 2016, roč. 106, č. 2, s. 1. DOI: 10.1111/j.1931-0846.2016.12165.x

⁴⁷ AZZAD, Essa. Ben & Jerry's freezes when it comes to Palestine. In: *Middle East Eye* [online] [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <http://www.middleeasteye.net/news/progressive-ice-cream-ben-jerry-freezes-when-it-comes-palestine>

znevýhodňováno a v kombinaci s levnou pracovní silou je okupované území důležitým zdrojem příjmů izraelských firem. Kromě spotřebního zboží působí na Západním břehu dvě velká odvětví: bankovní a zbrojní. Bankovní sektor se podílí na výstavbě izraelských osad, kde developer nemůže začít stavět bez tzv. „průvodní“ banky, který dohlíží na půjčky i realizaci projektu. Podle šetření Amirové a Baumové se na tomto podílejí všechny velké izraelské banky. Zbrojní průmysl využívá zkušenosti získané při kontrole tzv. checkpointů k vyvíjení produktů zaměřených na pacifikaci obyvatelstva, po kterých prudce stoupla poptávka po teroristických útocích v New Yorku 11. září 2001. Situace na okupovaném území poskytuje zmíněným firmám jedny z nejlepších podmínek na světě k vyvíjení těchto produktů, jejichž odbytištěm jsou zejména velké státy.⁴⁸

V rámci Evropské Unie se nesmí zboží vyrobené na území okupovaném po válce v roce 1967 označovat etiketou izraelskou, ale musí uvádět přesné místo výroby. „*Evropská komise doporučila přesné označování původu zboží jako nikoli izraelského, ale jako produktu z židovské osady, už v roce 2015. Izrael v tom však viděl povzbuzení stoupenců hnutí, které doporučuje čelit izraelskému útlaku Palestinců bojkotem izraelské kultury a ekonomiky. Považoval to za diskriminační krok, avšak Komise trvala na tom, že jde o technické, nikoli politické rozhodnutí.*“⁴⁹

Dalším příkladem bojkotu je akademický bojkot, který v posledních letech sílí zejména na Západních univerzitách a v jejich kampusech. Kromě hnutí BDS se v akademickém sektoru v USA angažuje ještě *United States Academic and Cultural Boycott of Israel* založené skupinou 15 amerických profesorů ze státu Kalifornie.⁵⁰

V akademické sféře se organizace zaměřuje na co největší izolovanost izraelské vědecké obce a vedle dvou již zmíněných hnutí bojkot podporuje i Asociace amerických studií,

⁴⁸ AMIROVÁ, Merav a DALIT BAUMOVÁ. Ekonomický aktivismus proti okupaci: působení zevnitř. In: *Izrael: Bojkot, divestice, sankce*. 2015. Olomouc: BROKEN:BOOKS, 2012, s. 64.

⁴⁹ ČESKÁ TELEVIZE. Židovské osady na etiketách. Potraviny z okupovaných území nemají být „izraelské“, rozhodl soud EU. In: *ČT24 - Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR - Česká televize* [online]. 12. 11. 2019 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2974934-zidovske-osady-na-etiketach-potraviny-z-okupovanych-uzemi-nemaji-byt-izraelske-rozhodl>

⁵⁰ For first time, U.S. professors call for academic and cultural boycott of Israel - Haaretz Com - Haaretz.com. In: [cit. 17.04.2021]. Dostupné z: <https://www.haaretz.com/1.5069013>

Asociace asijsko-amerických studií ⁵¹nebo již zesnulý britský astrofyzik a matematik Stephen Hawking, který odřekl účast na mezinárodní konferenci v Jeruzalémě. ⁵²

V kultuře se BDS movement zaměřuje zejména na větší akce pořádané v Izraeli nebo za účasti Izraelců. Velké kontroverze budila evropská pěvecká soutěž Eurovize, když se její 64. ročník měl konat v Izraeli jakožto zemi minulého vítěze. BDS vyzývalo soutěžící k bojkotu události. ⁵³

Ačkoliv část aktivit hnutí BDS je realizována vyloženě pod hlavičkou hnutí, většina bojkotů, ať už ekonomických, akademických nebo sportovních závisí buď na jednotlivcích nebo na ostatních státních či nestátních aktérech, které BDS podporuje. BDS samotné tvoří přibližně 170 neziskových organizací, které vykonávají svou činnost proti Izraeli pod hlavičkou hnutí. Některé bojkoty a incidenty tedy nejsou přímo vytvořené hnutím BDS, ale dají se tak pojmenovat jakožto zástupný symbol pro jakýkoliv bojkot Izraele, jeho výrobků nebo občanů.

2.3. Názory na BDS movement

Názory na BDS movement jsou rozporuplné a pohled na hnutí BDS souvisí zejména s pohledem na Izraelsko-palestinský konflikt. Část akademických pracovníků nebo žurnalistů vidí v hnutí novodobou antisemitskou vlnu. Druhá část naopak vidí v BDS osvobozenécké hnutí a naději pro rovnoprávnost a naději na zlepšení životních podmínek palestinských obyvatel.

Například americký historik a novinář Eric Alterman ve svém článku pro The New York Times nastiňuje antisemitské pozadí hnutí a jak se hnutí v univerzitních kampusech v USA stalo tzv. mainstreamem. Zmiňuje incident, kdy byli židovští studenti nuceni opustit přednášku sponzorovanou organizací Studenti pro Spravedlnost v Palestině. ⁵⁴

⁵¹ EUROZPRÁVY.CZ. Izrael zuří: Akademický bojkot nabírá na síle, přidaly se USA | EuroZpravy.cz. In: . 17. 12. 2013 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/zahranici/amerika/83883-izrael-zuri-akademicky-bojkot-nabira-na-sile-pridaly-se-usa/>

⁵² ČESKÁ TELEVIZE. Hawking podpoří akademický bojkot Izraele - do Jeruzaléma nepojede. In: *ČT24 - Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR - Česká televize* [online]. 8. 5. 2013 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1099950-hawking-podpori-akademicky-bojkot-izraele-do-jeruzalema-nepojede>

⁵³ AKTUÁLNĚ.CZ. V Izraeli začne Eurovize. Podle kritiků má odvést pozornost od násilí v Pásmu Gazy | Aktuálně.cz. In: *Aktuálně.cz - Víte, co se právě děje* [online]. 12. 5. 2019 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/v-izraeli-zacina-eurovize-podle-kritiku-ma-odvest-pozornost/r~1d1bcfe0748f1e9b5e8ac1f6b220ee8/>

⁵⁴ ALTERMAN, Eric. The B.D.S. Movement and Anti-Semitism on Campus. . 2016, s. 1.

Dr. Harold Brackman kritizuje hnutí BDS stejně jako Alterman za „akademický jihad“⁵⁵, kdy taktéž zmiňuje sílící antisemitské nálady na univerzitních kampusech. Hlavně ale zmiňuje tři D (v originále „three Ds“), která jsou pro hnutí BDS typická a ničí původní myšlenku hnutí.

Dvojité standardy – hnutí BDS se zaměřuje jen na lidská práva v Izraeli a absolutně ignoruje nedodržování lidských práv v arabských zemích.

Démonizace Izraele – hnutí BDS podle Brackmana nepravdivě a podle přirovnává činy státu Izrael k nacistickému Německu či apartheidu v Jižní Africe.

Delegitimizace – Brackman uvádí, že jelikož je legitimnost existence Izraele zpochybňována, je i toto akt anti-semitismu.

K tomu dodává Brackman příklady – hnutí BDS volá po nenásilných metodách protestů, ale neprotestuje proti anti-izraelskému a anti-židovskému násilí. Uznání „práva k návratu“ i Palestincům, kteří se nenarodili na území Palestiny, by podle Brackmana prakticky znamenalo zánik židovského státu.⁵⁶

Proti Brackmanovi a Altermanovi se staví Omar Barghouti, který ve svém článku „**BDS: A global movement for freedom and justice** (česky: BDS: globální hnutí pro svobodu a spravedlnost)“ popisuje, že hnutí BDS je hnutí založené na právu (mezinárodním). Zároveň připouští, že se hnutí dostalo k „mainstreamu“ západní společnosti, nevidí v tom však problém. Za problém naopak označuje to, že lidé se odklánějí od „klasického“ pohledu na věc prezentovaného médií a Izraelem. Barghouti myslí, že hnutí BDS představuje „*progresivní, protirasistický, udržitelný a morální způsob civilního, neagresivního odporu za lidská práva (...) a je schopné ukončit zákon džungle a namísto toho dodržovat zásady právního státu a znovu nabyde práva pro všechny lidské bytosti na svobodu, rovnost a důstojné žití.*“⁵⁷

Hlavní kritika hnutí tedy spočívá v jeho pohlížení na Izrael jako na zdroj všeho špatného na Blízkém východě a absolutní ignoraci potlačování demokracie v ostatních zemích Blízkého východu. Situace v Izraeli navíc bývá často přirovnávána k apartheidu v Jihoafrické republice. Obránci hnutí naopak vyzdvihují oporu zásad hnutí

⁵⁵ BRACKMAN, Dr Harold. *Against israel an anti-semitic, anti-peace poison pill*. 2013, s. 16.

⁵⁶ *Ibid.*, s. 2.

⁵⁷ BARGHOUTI, Omar. *BDS: A Global Movement for Freedom & Justice* [online]. 2010 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://al-shabaka.org/briefs/bds-global-movement-freedom-justice/>

v mezinárodním právu a důležitost donutit Izrael dodržovat tato práva bez ohledu na jejich porušování v ostatních zemích.

2.4. Ekonomické dopady hnutí BDS na Izrael

Bojkot Izraele má své počátky už od založení židovského státu v roce 1948. Bojkot byl rozdělen na dvě části podobně jako v případě Libanonu – prvotní bojkot cílený zejména na obchod s Izraelem, což z Izraele udělalo ekonomický ostrov závislý na méně spolehlivých dodávkách základních potřeb a sekundární bojkot sankcionující firmy obchodující s Izraelem – tento bojkot odrazil velké globální značky od obchodu s Izraelem a byl překonán až po podepsání dohody v Oslu v roce 1993.⁵⁸

Zde se BDS setkává s problémem adaptace izraelských firem na možný bojkot izraelských výrobků. Vzhledem ke složitosti obchodu se izraelská ekonomika více zaměřila na produkty, které lze obtížněji nahradit, zejména na „high-tech“ elektroniku a komponenty a na zdravotnictví.⁵⁹

Zvláštní roli v bojkotu Izraele hrají okupovaná území na západním břehu Jordánu. BDS prosazuje bojkot výrobků z oblastí izraelských osad a oblastí pod izraelskou okupací. Podle Světové banky samotnou okupací Palestina přichází o 3,4 miliardy amerických dolarů ročně.⁶⁰ V rámci izraelské ekonomiky jsou tyto osady orientovány zejména na vývoz produktů a jen do Evropské unie se podle odhadu Izraele vyváží zboží v hodnotě 336 milionů amerických dolarů ročně.⁶¹

Samotný export izraelských produktů představuje až 30 % izraelské ekonomické aktivity.

⁶² Podle agentury Reuters měl izraelský vývoz dosáhnout hodnoty 114 miliard

⁵⁸ SACHS, Dany Bahar and Natan. *How much does BDS threaten Israel's economy?* [online]. 2018 [cit. 28.12.2020]. Dostupné z: <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2018/01/26/how-much-does-bds-threaten-israels-economy/>

⁵⁹ ECONOMY: Sectors of the Israeli Economy. In: [cit. 28.12.2020]. Dostupné z: <https://mfa.gov.il/mfa/aboutisrael/economy/pages/economy-%20sectors%20of%20the%20economy.aspx>

⁶⁰ ARAFEH, Nur et al. *How Israeli Settlements Stifle Palestine's Economy* [online] [cit. 28.12.2020]. Dostupné z: <https://al-shabaka.org/briefs/how-israeli-settlements-stifle-palestines-economy/>

⁶¹ SHAHWAN, Najla M. The billion-dollar industry of Israeli illegal settlements. In: *Daily Sabah* [online]. 3. 1. 2020 [cit. 28.12.2020]. Dostupné z: <https://www.dailysabah.com/op-ed/2020/01/03/the-billion-dollar-industry-of-israeli-illegal-settlements>

⁶² Led by high tech, Israeli exports to hit record of \$114 billion in 2019. *Reuters* [online]. 2019 [cit. 28.12.2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-israel-economy-exports-idUSKBN1XY0IJ>

amerických dolarů za rok 2019 a je zaměřen zejména na Evropskou Unii (včetně Spojeného království) a Spojené státy americké.⁶³

V roce 2007 organizace Adalah New York, Newyorská kampaň za bojkot Izraele začala upozorňovat na ekonomické aktivity společností Lva Levieva, který se se svojí společností Africa Israel investments podílel na výstavbě izraelských osad na okupovaných území. Po několika stažení investic a ukončení spolupráce s organizací UNESCO Levi své působení na okupovaném území ukončil. Tento úspěch hnutí je jeden z prvních významnějších milníků BDS movement.⁶⁴

Uniklá zpráva izraelské vlády uváděla, že bojkotem izraelských výrobků může Izrael přicházet až o 1,4 miliardy amerických dolarů ročně.⁶⁵ Zpráva Ministerstva financí Izraele z roku 2015 uvádí, že stát Izrael, pokud by byl pod tvrdým bojkotem v celosvětovém měřítku, může přicházet až o 10,5 miliard amerických dolarů ročně a až 36 500 lidí může přijít o své pracovní místo.⁶⁶

Izrael ovšem může vyrovnat tyto ztráty penězi, které dostává darem od svých spojenců. Například od Spojených států amerických dostává průměrně 3 miliardy dolarů ročně a v roce 2014 celková finanční pomoc od USA překonala hranici 100 miliard dolarů.⁶⁷ navíc Izrael může čerpat ze své početné diaspory ve Spojených státech i v jiných zemích, která Izraeli pomáhá udržet kontakty ve finančním světě.⁶⁸

Jedním z hlavních cílů hnutí BDS je stažení světových investic z Izraele. I přes viditelné snahy hnutí a vyvíjení nátlaku na velké investiční společnosti a firmy, od roku 2005, kdy vzniká hnutí BDS, celkové zahraniční investice stouply z 4,82 miliard amerických dolarů na 19,05 miliard amerických dolarů v roce 2019. Malý pokles nastal brzy po vzniku hnutí v roce 2009, ale spíše než v souvislosti s aktivitami hnutí BDS, souvisí tento pokles s velkou hospodářskou recesí mezi roky 2007 a 2009. V rámci podílu investic

⁶³ Ibid.

⁶⁴ AUDREA LIMOVÁ. *Izrael: Bojkot, divestice, sankce*, s. 259.

⁶⁵ REED, John. Israel: A new kind of war. In: *web financial times* [online]. 12. 6. 2015 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f11c1e1c-0e13-11e5-8ce9-00144feabdc0>

⁶⁶ State report: Boycott could cost Israel NIS 40 billion per year. In: [cit. 28.12.2020]. Dostupné z: <http://www.timesofisrael.com/state-report-boycott-could-cost-israel-nis-40-billion-per-year/>

⁶⁷ BASSOK, Moti. U.S. military aid to Israel exceeds \$100 billion. In: *Haaretz.com* [online]. 2014 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://www.haaretz.com/.premium-u-s-military-aid-to-israel-exceeds-100-billion-1.5259793>

⁶⁸ DART, Jon. *Israel and a sports boycott*.

k celkovému hrubému domácímu produktu byl v roce 2005 podíl 3,38 % a v roce 2019 podíl 4,83 %.⁶⁹

Pro srovnání růstu či poklesu zahraničních investic v regionu můžeme srovnat stejné období Izraele s Libanonem. V roce 2005 byl celkový objem zahraničních investic v Libanonu 2,62 miliard amerických dolarů (12,2 % hrubého domácího produktu) a v roce 2019 2,22 miliard amerických dolarů (4,28 % hrubého domácího produktu).⁷⁰ Podobně jsou tam tom i další země Blízkého východu (Jordánsko – z necelých dvou miliard amerických dolarů na 0,83, respektive z 15,76 % HDP na 1,85 %⁷¹, Egypt naopak zaznamenal růst z 5,38 miliard amerických dolarů, tedy 6 % HDP na 9,01 miliard amerických dolarů, ale celkově jen 2,97 % HDP).⁷²

⁶⁹ Israel Foreign Direct Investment 1970-2021. In: [cit. 21.02.2021]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/ISR/israel/foreign-direct-investment>

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Jordan Foreign Direct Investment 1972-2021. In: [cit. 21.02.2021]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/JOR/jordan/foreign-direct-investment>

⁷² Egypt Foreign Direct Investment 1970-2021. In: [cit. 21.02.2021]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/EGY/egypt/foreign-direct-investment>

3 BDS ve sportu

Samotné hnutí v rámci sportu operuje zejména na velkých akcích, kde se snaží znemožnit přístup izraelským sportovcům nebo se snaží zabránit organizaci sportovních událostí na území Izraele nebo na území okupovaných Izraelem. Jelikož samotné hnutí tvoří více menších či větších neziskových organizací, často bojkoty organizuje některá menší organizace, která se vidí jako součást většího hnutí BDS.

3.1 Fotbal

V Izraeli nejpopulárnější sport, fotbal, organizuje Izraelská fotbalová asociace, která zajišťuje chod izraelských lig, izraelského státního poháru a národních týmů. Organizace vznikla již roku 1928 pod názvem Palestinská fotbalová asociace. IFA sdružuje přibližně 30 000 registrovaných fotbalistů/fotbalistek.⁷³

Izrael byl vzhledem ke své geografické poloze součástí Asijské fotbalové organizace mezi lety 1954 až 1974. Vzhledem k bojkotům Arabské ligy některé arabské země odmítaly soutěžit s Izraelem, což vyústilo i v postup Izraele z prvního místa z asijského kvalifikačního kola před mistrovství světa v roce 1958 poté, co Egypt a Súdán odmítli nastoupit proti Izraeli úplně a Indonésie trvala na odehrání zápasu na neutrální půdě. Izrael tedy musel nastoupit proti reprezentaci Walesu, která vyhrála v losu v evropské skupině o právo zahrát si proti Izraeli o postup na samotné mistrovství.⁷⁴

V roce 1974 byl Izrael vyloučen z AFC kvůli rezoluci iniciované Kuvajtem podpořenou prostou většinou 17 hlasů ku 13 hlasům.⁷⁵ Izrael začal nastupovat v evropských soutěžích od roku 1991 a byl přijat jako člen roku 1994.⁷⁶ Členství v evropské asociaci umožňuje Izraeli vyhýbat se zápasům a soutěžím s izraelskými národními týmy a kluby, u kterých hrozí, že by Izrael bojkotovaly.

V rámci sportovního světa vidí BDS největší důležitost v bojkotu Izraele ve fotbale, jakožto tamějším největším a nejoblíbenějším sportu daleko před druhým basketbalem.

⁷³ ההתאחדות לכדורגל בישראל - About the IFA. In: [cit. 21.12.2020]. Dostupné z: <https://www.football.org.il/en/associationen/aboutassociation/about/>

⁷⁴ KAREL STOKKERMANS a SERGIO HENRIQUE JARRETA. World Cup 1958 Qualifying. In: [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <http://www.rsssf.com/tables/58q.html>

⁷⁵ Aust-Asian bid fails. *The Sydney Morning Herald*. 1974.

⁷⁶ UEFA.COM. Israel make their mark | Inside UEFA. In: *UEFA.com* [online]. 9. 7. 2018 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: <https://www.uefa.com/insideuefa/member-associations/ISR/news/025b-0ee53ea30154-349ead5783ad-1000--israel-make-their-mark/>

Hnutí, které často přirovnává režim v Izraeli k jihoafrickému apartheidu, vidí fotbal jako extrémně důležitou aktivitu, která normalizuje poměry v Izraeli.

Hnutí se snaží docílit stejné izolovanosti ve sportu, v jaké byla Jihoafrická republika, která byla 28 let (mezi lety 1964 a 1992) vyloučena ze všech mezinárodních fotbalových událostí. Zároveň vidí v tom, že by Palestina měla vlastní fotbalový národní tým, obrovskou morální vzpruhu pro tamní obyvatele.⁷⁷

Jedním z nejviditelnějších výsledků aktivit hnutí souvisejících s BDS bylo zrušení chystaného přátelského utkání mezi Izraelem a Argentinou, které se mělo odehrát v roce 2018 jako součást oslav sedmdesátiletého výročí vzniku státu Izrael. Zápas, který se měl konat v Haifě a později v Jeruzalémě, vyvolával značnou nevoli Palestinců ještě před přesunutím místa konání zápasu. Stadion, na kterém se měl přátelský zápas odehrát, navíc stojí v místech bývalé palestinské vesnice ve východní části Jeruzaléma. Ačkoliv zrušení zápasu souvisí s hnutím BDS, hlavní podíl na kampani usilující o jeho zrušení měla skupina Avaaz, jedna z největších organizací působící ve virtuálním světě.⁷⁸

Argentinská fotbalové reprezentace se nakonec do Izraele k zápasu dostavila o rok později, ale nestřetla se s izraelským národním týmem v Jeruzalémě, ale s Uruguayem v Tel Avivu. I tento zápas se stal cílem kampaně hnutí BDS, jehož příznivci demonstrovali před fotbalovým stadionem Camp Nou, kde sídlí FC Barcelona, klub největší argentinské hvězdy Lionela Messiho.⁷⁹ Lionel Messi je jeden z nejpopulárnějších fotbalistů v Izraeli a při zápase, který skončil remízou 2–2, sklízel potlesk při každém jeho kontaktu s míčem.⁸⁰

3.1.1 Red Card Israeli Racism

Organizací, která v rámci BDS movement bojuje za izolaci Izraele ve fotbale, je *Red Card Israeli Racism*. Hlavní cíle organizace jsou:

⁷⁷ *About, Red Card Israeli Racism* [online]. 2020 [cit. 27.11.2020]. Dostupné z: http://rcir.org.uk/?page_id=399

⁷⁸ Argentina scraps Israel World Cup friendly after campaign. *BBC News* [online]. 2018 [cit. 21.02.2021]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-44378669>

⁷⁹ Argentina vs. Uruguay soccer match scheduled for Tel Aviv under BDS attack. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/argentina-vs-uruguay-soccer-match-scheduled-for-tel-aviv-under-bds-attack-607468>

⁸⁰ Argentina, Uruguay clash and draw in Tel Aviv's Bloomfield Stadium. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/argentina-uruguay-clash-and-draw-in-tel-aviv-bloomfield-stadium-608257>

1. vyloučení izraelských fotbalových organizací z FIFA a UEFA, dokud Izrael nebude dodržovat mezinárodní právo a respektovat lidská práva Palestinců
2. podpora všech opatření, které zavede Palestinská fotbalová asociace k dosažení spravedlnosti

V rámci plnění těchto cílů RCIR podnikla několik kampaní, mezi které patří bojkot výrobků značky Puma v reakci na to, že Puma začala sponzorovat izraelskou fotbalovou asociaci, kampaň za zákaz participace ve všech soutěžích klubům sídlícím v izraelských osadách na území Palestiny nebo volný pohyb fotbalistů mezi Západním břehem a Gazou.

81

Red Card Israeli Racism se soustředí zejména na organizaci FIFA, kde mají silnější zastoupení arabské státy než v organizaci UEFA. Cíl organizace je úplně vyloučit izraelskou fotbalovou asociaci z FIFA a zrušení izraelských fotbalových klubů sídlících v izraelských osadách na okupovaném území Kiryat Arba, Givat Zeev, Maale Adumim, Ariel, Oranit a Tomer.⁸² V rámci kampaně vznikla i petice podepsaná více než 20 000 lidmi z více než 100 zemí, ale pozice Izraelské fotbalové asociace v rámci FIFA zůstává nadále stejná.⁸³

Red card Israeli racism se také angažovala před fotbalovým mistrovstvím Evropy 2020, které mělo mít úplně nový formát, kdy mistrovství nebude pořádat jen jedna země, ale turnaj bude rozdělen do několika menších turnajů a skupin v rozdílných městech. Izraelská fotbalová asociace přihlásila západní Jeruzalém jako jedno z možných hostitelských měst pro základní skupiny. RCIR spustila kampaň, jejíž cíl byl Izrael úplně vyloučit z turnaje.⁸⁴ Jeruzalém nakonec nebyl vybrán jako jedno z hostitelských měst, je však těžké jednoznačně říct, zda (a jestli ano, jak velkou) v rozhodování komise hrála roli kampaň organizace RCIR a hnutí BDS.

3.1.2 Ekonomická sféra BDS a fotbalu

V roce 2018 Adidas ukončil po deseti letech spolupráci s izraelskou fotbalovou asociací a na jeho místo nastoupila Puma, která podepsala exkluzivní sponzorskou smlouvu na

⁸¹ *About, Red Card Israeli Racism.*

⁸² FIFA will not take action on Israeli settlement teams. In: [cit. 10.12.2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/sports/2017/10/27/fifa-will-not-take-action-on-israeli-settlement-teams>

⁸³ *Settlement Clubs and FIFA* [online]. 2020 [cit. 10.12.2020]. Dostupné z: http://rcir.org.uk/?page_id=527

⁸⁴ *Euro 2020 (closed)* [online]. 2013 [cit. 10.12.2020]. Dostupné z: http://rcir.org.uk/?page_id=543

dodávání vybavení pro izraelské fotbalové týmy. Puma se následně stala terčem kritiky organizací pod hlavičkou BDS movement, zejména pak Red Card Israeli Racism, která 6. dubna 2019 spustila kampaň na bojkot oděvní značky.⁸⁵ Součástí bojkotu byly i protesty před obchody značky Puma ve 20 zemích.⁸⁶ Hnutí BDS tedy selhalo v myšlence MacLeana, že pokud omezíte státu přístup k nějaké „surovině“ (v tomto případě sponzoring Adidas), musíte si být jistí, že nemá dostatek alternativ k obstarání si „suroviny“ jinde.⁸⁷

Iniciativu později převzalo samotné hnutí BDS, které spustilo kampaň „Worst. Gift. Ever.“ s cílem upozornit na problémové aktivity této značky před Vánoci 2020. „Mezinárodní den akce“ 12. prosince 2020, na tento den hnutí vyzývá své příznivce mimo jiné k protestům před obchody značky Puma, uspořádání zápasů pod hlavičkou „boycottPuma“, přeznačkování oblečení značky Puma páskou nebo nadepsat nad samotné logo slovo „boycott“⁸⁸ V rámci kampaně malajsijská Technologická univerzita MARA ukončila sponzorskou smlouvu s Pumou.⁸⁹

Největší ránou v případě vyloučení Izraele z mezinárodního fotbalu by ale byla nemožnost soutěžit v soutěžích pod hlavičkou UEFA (Champions League; European League). Tyto soutěže představují pro kluby nemalou finanční příležitost. Při poslední účasti Maccabi Tel Aviv FC v tzv. milionářské Champions League klub obdržel 12 milionů Euro jen za účast ve skupině, kde tým nezískal ani bod.⁹⁰

⁸⁵ *Puma boycott* [online]. 2020 [cit. 10.12.2020]. Dostupné z: http://rcir.org.uk/?page_id=3066

⁸⁶ Boycott Puma protests to take place after brand sponsors Israel. In: *Morning Star* [online]. 25. 10. 2019 [cit. 10.12.2020]. Dostupné z: <https://morningstaronline.co.uk/article/s/boycott-puma-protest>

⁸⁷ MACLEAN, Malcolm. *Revisiting (and Revising?) Sports Boycotts: From Rugby against South Africa to Soccer in Israel*, s. 11.

⁸⁸ Boycott Puma Global Day of Action: Don't Put Israeli Apartheid Under the Christmas Tree – Dec 12. In: *BDS Movement* [online]. 20. 11. 2020 [cit. 10.12.2020]. Dostupné z: <https://bdsmovement.net/puma-worst-gift-ever>

⁸⁹ *Malaysia's university boycotts Puma for supporting Israeli violations* | *Shehab News* [online]. 2020 [cit. 10.12.2020]. Dostupné z: <https://shehaben.com/2020/03/01/malaysias-university-boycotts-puma-for-supporting-israeli-violations/>, <https://shehaben.com/2020/03/01/malaysias-university-boycotts-puma-for-supporting-israeli-violations/>

⁹⁰ MARS DEN, Rory. Champions League 2015-16 Prize Money: Club-by-Club Breakdown After Semi-Finals. In: *Bleacher Report* [online]. [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://bleacherreport.com/articles/2638065-champions-league-2015-16-prize-money-club-by-club-breakdown-after-semi-finals>

3.2 Tenis

Tenis v Izraeli provozuje izraelská tenisová asociace založená roku 1950. Organizuje tenisové ligy, turnaje a mezinárodní soutěže typu Davis Cup a Fed Cup. ITA je součástí Mezinárodní tenisové federace (ITF).

Vzhledem k odlišné organizaci tenisu a fotbalu je odlišný i přístup BDS ke snaze co nejvíce poškodit izraelský tenis. Narozdíl od fotbalu, který je řízen centrálně a největší snahou BDS nebo Red Card Israeli Racism je vyloučit izraelskou fotbalovou asociaci z UEFA či FIFA, jelikož bojkotování zápasů může být organizací UEFA tvrdě trestáno, v tenisu je nejviditelnější právě snaha bojkotovat izraelské tenisty a tenistky. Hlavní důvod, proč je bojkot tenisových zápasů častější, je samotný styl tenisových zápasů, při kterých při nenastoupení jednoho tenisty celý zápas ztrácí smysl.

Příkladem bojkotů jednotlivce a reakce ATP je tuniský tenista Malek Jaziri. Jaziri odstoupil po prvním, vyhraném setu proti Uzbekovi Denisi Istominovi, v druhém kole turnaje Open sud de France měl narazit na izraelského tenistu Dudi Sela. Podle oficiálního zdůvodnění Jaziri odstoupil kvůli zdravotním problémům. Jaziri odstoupil i ze zápasu dvojic, kdy měl hrát proti Čechovi Františku Čermákovi a jeho spoluhráči Jonathanu Erlichovi z Izraele. Nakonec v roce 2013 tuniská tenisová organizace nařídila Jaziriovi odstoupit ze zápasu proti izraelskému tenistovi, v reakci na toto rozhodnutí ITF vyloučila Tunis z Davis Cupu pro rok 2014.⁹¹ Davis Cup a Fed Cup jsou zároveň soutěže, při kterých lze potrestat celou asociaci, nejen jednotlivé sportovce.

Kromě Tunisu se obdobný incident stal i v souvislosti s ministrem sportu Jihoafrické republiky Thulas Nxesim. Ten se po apelu několika jihoafrických skupin bojujících za bojkot Izraele rozhodl bojkotovat zápas Davis Cupových týmů Izraele a Jihoafrické republiky. Nxesim uvedl, že „(...) *sám jsem se setkal s izraelskou diskriminací a okupací, když mi byl zakázán vstup do Palestiny v roce 2012. V reakci na toto a další praktiky izraelského režimu proti Palestincům (...) jsme vyzvali svět k podpoře Palestinského BDS movement (...)*“⁹² Fakt, že se jednalo o bojkot politika a ne sportovce, vnesl do celé záležitosti nový úhel pohledu. ITF sice může potrestat tenisty nebo tenisové organizace

⁹¹ ATP investigating Tunisian player's withdrawal. In: *ESPN.com* [online]. 4. 2. 2015 [cit. 21.12.2020]. Dostupné z: https://www.espn.com/tennis/story/_/id/12278848/tunisian-player-malek-jaziri-withdraws-facing-israeli

⁹² *SA Minister of Sports to boycott Israel tennis match* [online]. 2018 [cit. 21.12.2020]. Dostupné z: <http://www.bdssouthafrica.com/post/sa-minister-sports-boycott-israel-tennis-match/>

stejně jako v případě Tunisu ale Nxesim, ač jako ministr sportu, nereprezentuje jihoafrickou tenisovou organizaci. Nxesimův krok podpořila i největší jihoafrická soukromá unie Národní vzdělávání, zdraví a spojení pracující. ⁹³

Rozruch způsobila snaha švédských úřadu v Malmö, které chtělo odstoupit od Davis Cupového utkání s Izraelem v roce 2009 kvůli anti-izraelským protestům konajícím se ve městě před konáním zápasu. Tenisová federace však odstoupení neuznala a místo něj se hrálo před prázdnými tribunami a Malmö bylo vyloučeno z pořádání tenisového Davis Cupu pro dalších pět let. ⁹⁴ Proti-izraelským protestům předcházela operace Lité olovo v oblasti Gazi, která vyprovokovala větší zájem veřejnosti o palestinsko-izraelský konflikt, než je obvyklé.

3.2.1 Četnost incidentů v tenisových utkáních a jejich vliv na kariéry izraelských tenistů

V rámci tenisových utkání, kterých profesionální tenisté odehrají za svou kariéru stovky, je těžké si představit důležitost incidentů v širším měřítku. Pro tento účel jsem provedl jednoduchou analýzu kariéry několika tenistů, ve které jsem se pokusil zjistit, kolikrát za svou kariéru nastoupili tenisté k zápasům proti soupeřům z Blízkého východu. V rámci celé kariéry jeden sportovní bojkot nepředstavuje výraznější zádrhel, ale v užším zaměření se na určitou oblast i jeden bojkot může znamenat důležitý precedens.

Amir Weintraub odehrál svůj první tenisový zápas v profesionální kariéře 12. listopadu 2001. Od té doby odehrál 646 profesionálních oficiálních zápasů. Se soupeři z Blízkého východu, do kterého jsem zařadil Libanon, Sýrii, Irák, Jordánsko, Egypt, všechny státy Saudského poloostrova a Turecko odehrál proti tenistům z těchto států Weintraub pouze tři zápasy, a to proti tureckým tenistům. ⁹⁵ Další zápas měl přidat proti Muhammadu Al-Jaribovi v roce 2007, ale kuvajtský tenista k zápasu nedorazil a od kuvajtské tenisové federace dostal kompenzaci ve výši 50 000 \$ ⁹⁶ Mimo Blízký východ měl Wintraub

⁹³ South Africa sports minister to boycott Davis Cup tennis tie, blames Israel. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 21.12.2020]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/sports/south-africa-sports-minister-to-boycott-davis-cup-tennis-tie-blames-israel-540029>

⁹⁴ Sweden punished for Israel Davis Cup lockout. In: *The Telegraph* [online] [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/sport/tennis/daviscup/5095836/Sweden-punished-for-Israel-Davis-Cup-lockout.html>

⁹⁵ Tennis Abstract: Amir Weintraub ATP Match Results, Splits, and Analysis. In: [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: <http://www.tennisabstract.com/cgi-bin/player-classic.cgi?p=AmirWeintraub&f=ACareerqq>

⁹⁶ טניסאי כווייתי סירב לשחק מול אמיר חדד. In: טניסאי כווייתי סירב לשחק מול אמיר חדד [online] [cit. 13.02.2021]. Dostupné z: <https://www.one.co.il/Article/110799.html>

nastoupit i proti již zmíněnému Maleku Jazirimu z Tunisu, který odstoupil ze zápasu v roce 2007 těsně před jeho zahájením.⁹⁷ V rámci Weintraubovi kariéry nepředstavují dva sportovní bojkoty nic, co by mohlo výrazně ovlivnit kariéru tohoto tenisty. V rámci Blízkého východu mohl Weintraub odehrát pouze tři ze čtyř oficiálních zápasů a možnost účastnit se zápasů v těchto zemích (mimo Turecko) je tedy značně omezená.

Četnost zápasů mezi izraelskými a tenisty z ostatních zemí Blízkého východu je celkově velmi nízký v porovnání s utkáními hranými proti hráčům ze zbytku světa. Amir Hadad, izraelský tenista, který zažíval svůj vrchol na začátku 21. století, odehrál od roku 1995 celkem 151 oficiálních profesionálních utkání, z nichž odehrál pouze jediný zápas proti soupeři z Blízkého východu (z výše zmíněných států), a to utkání proti Erhan Oralovi v roce 1998.⁹⁸ Do statistik navíc není započten neuskutečněný zápas mezi Hadadem a Muhammadem al-Jaribem z Kuvajtu, který al-Jarib odřekl kvůli údajné nemoci.⁹⁹

Co se týče Davis Cupového týmu, za svou historii od roku 1949 izraelský tým nastoupil k utkáním proti týmům z Blízkého východu pouze proti Turecku v letech 1963, 1969, 1975, 1976 a 2020 a proti Íránu v letech 1968, 1972 a 1974, tedy ještě v letech před Íránskou islámskou revolucí v roce 1978.¹⁰⁰ V tomto případě se jedná o nenasazování izraelského týmu proti zemím z Blízkého východu z politických důvodů.

3.3 Bojové sporty

Bojové sporty jsou výrazným specifikem v rámci sportovního světa ve smyslu jejich tradice a historie. Už na antických Olympijských hrách se soutěžilo v řadě bojových sportů, jež v podobné formě přetrvaly dodnes. Jedná se například o box, pankration nebo klasický zápas.¹⁰¹

Specifikum bojových sportů je i v samotném soutěžení. V jiných individuálních sportech soupeři soutěží pomocí různých nástrojů, ať už pomocí tenisové rakety nebo lyží, a snaží se porazit soupeře jejich dovedností s těmito nástroji. V rámci bojových sportů je sportovcův hlavní (a mnohdy jediný) nástroj jeho tělo a vůle, bojovník se nesnaží přelstít

⁹⁷ *ATP investigating Tunisian player's withdrawal.*

⁹⁸ Tennis Abstract: Amir Hadad ATP Match Results, Splits, and Analysis. In: [cit. 14.02.2021]. Dostupné z: <http://www.tennisabstract.com/cgi-bin/player-classic.cgi?p=AmirHadad&f=ACareerqq>

⁹⁹ טניסאי כווייתן סירב לשחק מול אמיר חדר

¹⁰⁰ Davis Cup - Teams. In: [cit. 14.02.2021]. Dostupné z: <https://www.daviscup.com/en/teams/team.aspx?id=ISR>

¹⁰¹ INFO@MEMENTO-HISTORIA.CZ. Jak vypadaly anticke olympijske hry? - Memento Historia - historii pamatuj. In: [cit. 14.02.2021]. Dostupné z: <https://www.memento-historia.cz//clanek/26/jak-vypadaly-anticke-olympijske-hry>

soupeřovu dovednost s nástrojem, jeho hlavním cílem je porazit druhého bojovníka samotného.

Tato bezprostřední interakce mezi soupeři je jedním z důvodů, proč právě v bojových sportech existuje celá řada incidentů souvisejících s myšlenkami hnutí BDS.

Problémem v rámci bojových sportů je jejich rozlišení od bojových umění, ze kterých tyto sporty vychází. Například bojový sport judo vychází z bojového umění zaměřeného na sebeobranu džiu-džitsu.¹⁰² Sportovci poté využívají bojový sport pouze ke sportovním účelům a často opomíjejí duchovní rozměr bojových umění, které velmi často vyzdvihává úctu k soupeři jakožto přirozenou součást bojového umění.

Soutěžení v bojových sportech probíhá podobným způsobem jako tenisové turnaje. Jen velmi zřídka se sportovci utkávají pouze v jediném naplánovaném zápase stylem, jaký známe v moderním boxu. Tyto velké turnaje jsou navíc často rozděleny do tzv. váhových kategorií, kdy například judo má těchto kategorií sedm pro obě pohlaví. To umocňuje tlak na organizaci jednotlivých turnajů, kdy je velmi těžké přihlédnout k národním zájmům jednotlivých účastníků včetně rozhodčích. Například v roce 2007 Ahmad Ksanfandi odmítl řídit zápas izraelského judoky Gal Yekutiela a byl odejit z celého turnaje díky výzvě izraelského rozhodčího Ran Yedgera, který předtím řídil několik zápasů, v nichž naopak soupeřili iránské sportovci.¹⁰³

Velkou odezvu způsobilo Alžírsko v roce 2011, kdy krátce po sobě bojkotovali zápas proti izraelským soupeřům dva bojovníci sportovci. Abdelmalek Rahu odmítl nastoupit proti Artium Masleyemu na mistrovství světa v boxu, Rahu tímto činem zároveň ztratil možnost soutěžit o účast na Olympijských hrách v Londýně, kam bylo nominováno deset nejúspěšnějších sportovců z tohoto turnaje. Druhý incident se odehrál při světovém poháru v judu, izraelská judoka Shahar Levy, jedna z nejúspěšnějších izraelských sportovců v judu, měla nastoupit proti Miriam Musa z Alžírska. Podle slov trenéra Levyové Omarovi Jicchakiho nic nenasvědčovalo tomu, že by se zápas neměl odehrát. Na loterii, kde se losovalo rozdělení sportovců do zápasů, jeli dokonce stejným taxi a vedli rozhovor o judu. V den zápasu se alžírský trenér omlouval, že důvod, proč Miriam

¹⁰² The Contribution of Judo to Education by Jigoro Kano | Judo Info. In: [cit. 14.02.2021]. Dostupné z: <https://judoinfo.com/kano/>

¹⁰³ Iranian official refuses to referee Yekutiel's match. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/sports/iranian-official-refuses-to-referee-yekutiels-match>

Musa nenastoupila k zápasu byl ten, že měla bojovat proti izraelské judo. Incident vyvrcholil na hotelu, kde se obě sportovkyně dostaly do slovní potyčky.¹⁰⁴

Na turnaji ve Spojených arabských emirátech v roce 2017 museli izraelští judisté obléknout neutrální uniformy Mezinárodní Federace Judo, vlajka i hymna Izraele byla v tomto ročníku ještě zakázaná, a tak po vítězství Tal Flickera místo izraelské hymny hrála hymna federace.¹⁰⁵

Mezinárodní Federace Judo následně zrušila dva velké turnaje v Abu Dhabi a Tunisu, jelikož organizátoři odmítli vyvěsit izraelskou vlajku. Federace chtěla po organizátorech dopis s ověřením, že všechny členské státy federace budou moct soutěžit za stejných podmínek, toto potvrzení mělo být oficiálně podepsáno vládami obou států.¹⁰⁶ Turnaj v Abu Dhabi byl ale nakonec uspořádán a Izrael mohl ve Spojených arabských emirátech soutěžit pod svou vlastní vlajkou.¹⁰⁷

Zlomem pro izraelské judisty byl rok 2018 a postupná normalizace vztahů se Spojenými arabskými emiráty, kde se konal turnaj v judu navštívený izraelskou ministryní kultury Miri Regev. Na tomto turnaji, na rozdíl od loňského ročníku, kdy Izraelci soutěžili pod vlajkou Mezinárodní Federace Judo, nastoupili pod vlajkou Izraele a po vítězství Sagi Mukiho hrála hymna státu, který v té době Spojené arabské emiráty neuznávaly jako svrchovaný stát.¹⁰⁸ Tento turnaj byl jedním z kroků postupného sbližování se židovského státu se státem arabského poloostrova a připomíná sbližování americké a čínské diplomacie prostřednictvím tzv. ping-pongové diplomacie ze začátku 70. let, která stejně jako v tomto případě sbližovala po dekády znesvářené státy prostřednictvím sportovní události, ačkoliv se jednalo pouze o událost, která byla vynucena mezinárodní federací a

¹⁰⁴ Po Íránu alžírští sportovci bojkotovali Izraelce אחרים איראן, ספורטאים אלג'יראים החרימו ישראלים. In: *ynet* [online]. 1. 10. 2011 [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4129456,00.html>

¹⁰⁵ CNN, Henry Young. Israeli wins gold in UAE; officials refuse to play anthem. In: *CNN* [online] [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2017/10/27/sport/judo-abu-dhabi-grand-slam-tal-flicker-israel-national-anthem-flag/index.html>

¹⁰⁶ Regev gets Israeli flag-less Tunis, Abu Dhabi judo events cancelled. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/regev-gets-israeli-flag-less-tunis-abu-dhabi-judo-events-cancelled-563034>

¹⁰⁷ UAE judo event reinstated after Israel promised equal treatment. In: [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/sports/2018/9/4/uae-judo-event-reinstated-after-israel-promised-equal-treatment>

¹⁰⁸ Israeli minister fights back tears of joy at Abu Dhabi judo gold. *Reuters* [online]. 2018 [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-emirates-israel-judo-idUSKCN1N20KX>

konání turnaje bylo umožněno pouze pod podmínkou možností startu izraelských judistů pod svou vlajkou.

Hymna Izraele se o rok později navíc hrála v dalším statě arabského poloostrova, po vítězství Alexandery Shatilové hrála izraelská hymna i na mistrovství ve sportovní gymnastice v Kataru.¹⁰⁹

Nicméně, judisté z mnoha dalších států jsou i nadále vystaveni tlaku ohledně soupeření s izraelskými judisty. V roce 2019 íránský judista Saeid Mollaei požádal o azyl v Německu poté, co prohrál zápas s Matthias Cassem. Podle nepsaného íránského pravidla měl totiž odstoupit již z tohoto zápasu, aby nemohl ve finále čelit izraelskému judistovi Sagi Mukimu. Mollaei se rozhodl požádat o azyl kvůli obavám o zdraví jeho i jeho rodiny, které by mohlo být ohroženo, pokud by se vrátil zpět do Íránu.¹¹⁰

3.4 Komparace přístupu BDS k jednotlivým sportovním odvětvím

Vliv hnutí BDS je patrný ve všech sportovních odvětvích, ale u každého volí rozdílný přístup.

Ve fotbale, který je řízený organizací FIFA (potažmo UEFA), je bojkot zaměřen zejména na jednotlivé týmy Izraele a na snahu tyto týmy odříznout od mezinárodních soutěží, popřípadě úplně zničit týmy sídlící v osadách na Západním břehu Jordánu.

Vzhledem k velikosti a oblíbě fotbalu v Evropě je ve fotbale i nejaktivnější organizovaný bojkot. Organizace jako Red Card Israeli Racism se soustředí kromě izolace Izraele také na posílení existence palestinských fotbalových týmů včetně národního týmu. Díky ohromným financím, které ve fotbale tradičně kolují, je ale nejcitelnější snaha hnutí co nejvíce odradit firmy od sponzoringu izraelských fotbalových týmů stejně jako v kampani Worst. Gift. Ever. namířené proti společnosti Puma kvůli jejímu sponzorování izraelského národního týmu.

Bojkoty podobné těm v tenise a bojových sportech se ve fotbale staly vzácnějšími po „přestupu“ Izraelské fotbalové federace z Asian football federation pod evropskou organizaci UEFA z několika různých důvodů. Nejenže evropské fotbalové prostředí je

¹⁰⁹ LIUBOV. *Shatilov: I had a double celebration* [online]. 2019 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <http://eng.gymnovosti.com/shatilov-i-had-a-double-celebration/>

¹¹⁰ Iranian judoka seeks asylum after pressure to avoid facing Israeli - The Jerusalem Post. In: [cit. 21.02.2021]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/Middle-East/Iranian-judoka-seeks-asylum-after-pressure-to-avoid-facing-Israeli-600251>

pro Izrael mnohem přívětivější, UEFA navíc nenechává hrát proti sobě týmy, jejichž země mezi sebou mají napjaté nebo nepřátelské vztahy. Kromě Izraele s arabským světem proti sobě nenasazuje ani týmy z Ruska a Ukrajiny nebo Srbska a Kosova.¹¹¹

Tenisové bojkoty bývají ojedinělé jen díky nepořádání zápasů mezi Izraelci a sportovci arabského světa. Tenisté i organizátoři turnajů (samozřejmě kromě grandslamových turnajů a turnajů pořádaných jen pro světovou špičku) mají možnost vybrat si turnaje, jehož se zúčastní, respektive tenisty, které na turnaj pozvou. Výsledkem je, že izraelští sportovci nenastupují v porovnání s ostatními zeměmi do turnajů konajících se na Blízkém východě a s tamními tenisty se utkávají jen velmi výjimečně.

Vzhledem k velkým turnajům je míjení se sportovců jako v tenise v bojových sportech mnohem hůře proveditelné, a tak na sebe blízkovýchodní sportovci s izraelskými narážejí častěji. Sportovní bojkoty těchto zápasů jsou tedy mnohem čtenější. Popularita těchto sportů v blízkovýchodních zemích na druhou stranu dovoluje normalizaci vztahů podobným způsobem jako na výše zmíněném turnaji ve Spojených arabských emirátech.

¹¹¹ WELLE (WWW.DW.COM), Deutsche. EURO 2020: Why Serbia can't face Kosovo - and UEFA's other „forbidden” matchups | DW | 20.11.2019. In: *DW.COM* [online] [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/euro-2020-why-serbia-cant-face-kosovo-and-uefas-other-forbidden-matchups/a-51338370>

4 Komparace hnutí BDS ve sportu a ekonomice

Strategie hnutí BDS je, jak je zmíněno výše, tvořena třemi hlavními body zastoupenými v jeho názvu – bojkot, divestice a sankce.

V ekonomické sféře je bojkot reprezentován bojkotem izraelských výrobků, izraelských firem, izraelských občanů a všech firem, korporací i jednotlivců spolupracujících s Izraelem. Ve sportu je bojkot reprezentován bojkotem sportovců, týmů a klubů z Izraele.

Divestice souvisí s kampaněmi hnutí, kde je vyvíjen nátlak na společnosti, které spolupracují s Izraelem nebo s ním či v něm obchodují, aby stáhly své investice nebo zrušily tamní obchod. To se prolíná i do sportovního světa, kdy jsou stejným způsobem ovlivňovány firmy, které podporují izraelský profesionální sport, například firma PUMA, hlavní sponzor izraelského fotbalového národního týmu.

Cíl sankcí je vyloučení Izraele z mezinárodních organizací a následné uvalení sankcí. Nejvíce se hnutí zaměřuje na vyloučení Izraele z Organizace spojených národů a všech jejich podružných organizací jako UNICEF. Ve sportovním světě se hnutí snaží o vyloučení Izraele z fotbalové organizace FIFA a o následnou izolaci izraelského fotbalu.

Ačkoliv BDS movement zaznamelo několik dílčích úspěchů jako v případě zrušení přátelského utkání mezi Argentinou a Izraelem ve fotbalu v roce 2018 a nemalý počet bojkotovaných zápasů v individuálním sportu, nedaří se mu naplňovat své vyšší cíle, tedy izolovat izraelský sport stejně, jak svět izoloval sportovní organizace Jihoafrické republiky při éře apartheidu.

Pokud pohlédneme na výsledky hnutí v BDS ve sportu a srovnáme je s ekonomickým bojkotem tak, jak uvádí MacLean, tedy že je potřeba stát izolovat od dané suroviny a zároveň si být jistí, že nemá jinou alternativu k jejímu opatření¹¹², zjistíme, že BDS právě v tomto selhává nejvíce. Když se hnutí podařilo odradit Adidas od sponzoringu izraelského národního týmu, na jeho místo nastoupila prakticky ihned firma PUMA, která neváhala podepsat s Izraelem dlouholetou smlouvu, a i přes kampaně typu Worst. Gift. Ever. nic nenasvědčuje tomu, že by firma plánovala spolupráci s Izraelem ukončit.

Podobně si hnutí vede ve snaze vyloučit Izrael z velkých sportovních organizací. Po vyloučení Izraele z Asian Football Confederation, dávno před vznikem samotného hnutí,

¹¹² MACLEAN, Malcolm. *Revisiting (and Revising?) Sports Boycotts: From Rugby against South Africa to Soccer in Israel*, s. 11.

Izrael začal své zápasy hrát v soutěžích organizovaných evropskou fotbalovou asociací UEFA. FIFA, UEFA, IJF a ostatní nadnárodní sportovní organizace navíc odmítají spojovat sportovní akce s politikou a všechna politická gesta typu zákazu hymny či vlajky nebo bojkotování sportovce z politických důvodů jakéhokoliv členského státu tvrdě trestají ať už finančními pokutami nebo odebráním možnosti organizovat sportovní událost. MacLeanovu myšlenku o zamezení alternativ v tomto případě doplňuje práce Jona Darta, ve které uvádí, že sportovci musí patřit pod stejnou sportovní organizaci, ideálně s monopolní pozicí.

Závěr

BDS movement a jeho aktivity ve sportovním světě lze, stejně jako ekonomickou sféru hnutí, rozdělit do tří hlavních cílů – bojkot, divestice, sankce. V rámci bojkotu je hnutí nejviditelnější zejména v individuálních sportech, rovina stažení investic se prolíná mezi kolektivními sporty a ekonomickou sférou hnutí a sankce se dají přirovnat ke snaze hnutí vyloučit Izrael z mezinárodních organizací.

Sporty, jež mají v práci největší prostor ukazují, že vývoj situace se kloní spíše k Izraeli. V tenise se jedná pouze o sporadické bojkoty významně neovlivňující kariéry tenistů, fotbalové bojkoty a politické akce trestá UEFA a v rámci bojových sportů je znatelná normalizace vztahů Izraele s některými arabskými státy.

Při srovnání ekonomické a sportovní dimenze hnutí BDS jsou tyto aktivity a jejich úspěchy na srovnatelné úrovni, i přes množství menších úspěchů se hnutí nedaří dostat do většího světového podvědomí nebo razantně zasáhnout izraelskou ekonomiku či sport. I přes snahy hnutí se od jeho vzniku ekonomické zahraniční investice v Izraeli významně zvětšují a ve sportu se vlivem normalizace vztahů mezi Izraelem a ostatními státy Blízkého východu a nátlakem mezinárodních sportovních organizací stávají sportovní bojkoty výjimečnější. Izraelští sportovci navíc mohou startovat pod svou vlajkou i v zemích, kde to ještě před několika lety nebylo možné. Odpověď na výzkumnou otázku této práce, zda *„Mají aktivity BDS movement ve sportovním světě podobný nebo větší dopad na Izrael než aktivity ekonomické, popřípadě souvisí sportovní dopad hnutí s ekonomickým“* tedy je, že aktivity BDS movement ve sportu nemají větší dopad než aktivity ekonomické, ale zároveň spolu souvisí. Nejviditelnější dopady sportovního bojkotu BDS jsou právě ty, které Izrael zasáhly po ekonomické stránce tak, jako v případě Adidas a Puma. Sportovní bojkot samostatně Izraeli nijak zásadně neškodí, ale v rámci neustálého tlaku na firmy podporující izraelský sport a (i když velmi vzácná) zamezení organizace sportovních událostí, jsou ránou spíše pro izraelskou ekonomiku než pro izraelský sport samotný.

Vliv na samotný izraelsko-palestinský konflikt je velmi omezený, největší aktivitu hnutí vyvíjí při snaze zastavení působení izraelských týmů v osadách na okupovaném území. Stejně jako je izraelské zboží zvýhodňováno a má výrazně ulehčený volný pohyb mezi tzv. checkpointy mají stejné výsady i týmy z izraelských osad. Aktivity hnutí se zde naopak často setkávají s organizacemi typu Football for peace, které se naopak snaží

propojit izraelské a palestinské děti skrze fotbal. Zde však sport, jak uvádí Sorek, naráží na svou omezenou schopnost měnit izraelskou politiku, pokud nebude součástí většího sociopolitického hnutí.

Při porovnání sportovního a akademického bojkotu je vidět rozdíl přístupu úzké akademické sféry a široké fanouškovské veřejnosti. Zejména ve Spojených státech je akademická sféra polarizovaná mezi vnímáním Izraele jako hlavního spojence USA v oblasti Blízkého východu a vnímáním Izraele jako státu, který proti mezinárodnímu právu okupuje palestinská území na Západním břehu Jordánu. Naopak na snaze působit na sportovní asociace, které jsou apolitické a jakékoliv politické vlivy se snaží eliminovat je vidět, že aktivity hnutí jsou často střetávány s nezájmem těchto aktérů. V případě tenisu a bojových sportů je hnutí daleko méně organizované a jeho aktivity leží takřka výhradně na ochotě či neochotě sportovců přidat se k bojkotu izraelských sportovců.

Závěrem bych doplnil, že ačkoliv se politická realita v posledních letech vyvíjí pro Izrael příznivým způsobem a postupně normalizuje vztahy s některými zeměmi Blízkého východu, aktivita hnutí BDS se naopak zvyšuje a tlak na firmy obchodující s Izraelem roste. Ve Spojených státech amerických 22 % Židů pod 40 let podporuje úplný bojkot Izraele a jeho výrobků v souvislosti s okupací území na Západním břehu Jordánu¹¹³ a je patrný nárůst podpory hnutí zejména mezi mladými. Sílicí podporu hnutí zaznamenává také ve Velké Británii, kde navíc Nejvyšší soud zrušil zákon z roku 2016, který zakazoval místním samosprávám podnikat stažení investic z důvodů, které nejsou v souladu s celostátní politikou.¹¹⁴ Tento negativní vývoj veřejného mínění zejména u mladých lidí se může promítnout i do postojů vůči bojkotu sportovních událostí.

¹¹³ A Biden presidency would bring huge pressure on liberal Zionists from pro-BDS Jews. In: *Mondoweiss* [online]. 5. 11. 2020 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://mondoweiss.net/2020/11/a-biden-presidency-would-bring-huge-pressure-on-liberal-zionists-from-pro-bds-jews/>

¹¹⁴ Israel's anti-BDS lawfare dealt major blow by UK Supreme Court. In: *BDS Movement* [online]. 30. 4. 2020 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://bdsmovement.net/news/israels-anti-bds-lawfare-dealt-major-blow-by-uk-supreme-court>

Summary

BDS movement and its activities (within international sports, as well as within the economic sphere of the movement) can be divided into three main objectives - boycott, divestment, and sanctions. With boycott strategy, the movement is the most noticeable in individual sports. The level of withdrawals of investments is intertwined between collective sports and the movement's economic sphere, and sanctions can be compared to the movement's efforts to exclude Israel from international sports organisations.

For sports, which were analysed in greater detail in this thesis, the evidence indicates that the development of the situation is more likely without a negative outcome for Israel. Tennis recorded only sporadic boycotts with low potential to negatively influence careers of Israeli tennis players. In contrast, football games and tournaments boycotts, including political view expressions, are punished by UEFA, and for martial arts, there is a noticeable improvement in Israel's relation with some Arab states.

When comparing the economic and sports dimensions of the BDS movement, these activities and their success are at an equal level. Despite several relatively small successful actions, the movement fails to gain wider international attention to damage Israel's economy or sports. Despite the efforts of BDS, foreign economic investments in Israel have increased significantly since its inception, and sports boycotts are becoming more exceptional due to ongoing improvements in relations between Israel and other Middle Eastern states and decreasing pressure from international sports organisations. In addition, Israeli athletes can represent under their national flag in countries where this was not possible few years ago. The answer to the research question of this thesis: *'Do BDS movement activities in the international sport have a similar or greater impact on Israel than economic activities, or whether the sport's impact of the movement is related to its economic one'*. The conclusion is that BDS movement activities in sport have no more significant impact than economic activities and these sport and economic are intertwined. The most successful impacts of the BDS sports boycott are those that have hit Israel economically, as in the case of Adidas and Puma. A sports boycott on its own is not fundamentally detrimental to Israel but rather a constant pressure on companies supporting Israel's sport and (albeit very rare) the obstruction in the organisation of sporting events. That is a blow to the Israeli economy rather than to the Israeli sport itself.

The impact on the Israeli-Palestinian conflict itself is minimal, with the movement's most significant activity trying to stop Israeli teams from operating in settlements in the Israeli-occupied territories. In the same way, as Israeli goods are prioritised and have enabled free movement between the so-called checkpoints, teams from Israeli settlements have the same privileges. On the contrary, the movement's activities are often confronted with organisations such as Football for Peace, which, on the other hand, seeks to connect Israeli and Palestinian children through football. Here, however, sport, as Sorek points out, encounters its limited ability to change Israeli policy unless it is part of a larger socio-political movement.

A comparison of sports and academic boycotts shows the difference between the views of a small academic circle and the general sports bodies. In the United States, in particular, academia is polarised between the perception of Israel as a major US ally in the Middle East and the perception of Israel as a state occupying Palestinian territories in the West Bank against international law. On the contrary, to influence sports associations that are apolitical and trying to eliminate any political influences, it can be seen that the activities of the movement often clash with the lack of interest of these sports organisations. In tennis and martial arts, the movement is far less organised, and its activities are almost exclusively on the will of individual athletes to join the boycott of Israeli athletes/opponents.

In conclusion, although political and international relations have developed positively for Israel in recent years, including improving relations with some Middle Eastern countries, BDS activity is on the rise and pressure on companies trading with Israel is increasing. In the United States, 22% of the Jews under the age of 40 support a total boycott of Israel and its products connected with the occupation of the West Bank.¹¹⁵ Furthermore, the movement's support is increasing, especially among young people. There is also growing support for the movement in the UK, where the Supreme Court also overturned a 2016 law banning local governments from withdrawing investments for reasons inconsistent with national policy.¹¹⁶ This negative development of public opinion, especially among

¹¹⁵ A Biden presidency would bring huge pressure on liberal Zionists from pro-BDS Jews. In: Mondoweiss [online]. 5. 11. 2020 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://mondoweiss.net/2020/11/a-biden-presidency-would-bring-huge-pressure-on-liberal-zionists-from-pro-bds-jews/>

¹¹⁶ Israel's anti-BDS lawfare dealt major blow by UK Supreme Court. In: BDS Movement [online]. 30. 4. 2020 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://bdsmovement.net/news/israels-anti-bds-lawfare-dealt-major-blow-by-uk-supreme-court>

young people, can be projected in the attitudes towards the boycott of sporting events in the future.

Použité zdroje

Knihy

LIMOVÁ, Audrea. *Izrael: Bojkot, divestice, sankce*. 1. vyd. Olomouc: BROKEN:BOOKS, 2012. 1. ISBN 978-80-905309-8-0.

AMIROVÁ, Merav a DALIT BAUMOVÁ. Ekonomický aktivismus proti okupaci: působení zevnitř. V: *Izrael: Bojkot, divestice, sankce*. 2015. 1. vyd. Olomouc: BROKEN:BOOKS, 2012, s. 55–68. ISBN 978-80-905309-8-0

Elektronické zdroje – knihy a publikace

ALLISON, Lincoln a Terry MONNINGTON. Sport, Prestige and International Relations. *Government and Opposition*. Cambridge University Press, 2002, roč. 37, č. 1, s. 106–134. ISSN 0017-257X.

Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/44482975>

ALTERMAN, Eric. The BDS movement and anti-Semitism on campus. *New York Times*, 29. 2016.

Dostupné z: <http://israelandtheacademy.org/wp-content/uploads/2016/06/Essay.The-B.D.S.pdf>

BARGHOUTI, Omar. *BDS: A Global Movement for Freedom & Justice* [online]. 2010 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://al-shabaka.org/briefs/bds-global-movement-freedom-justice/>

BASSOK, Moti. U.S. military aid to Israel exceeds \$100 billion. In: *Haaretz.com* [online]. 2014 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://www.haaretz.com/.premium-u-s-military-aid-to-israel-exceeds-100-billion-1.5259793>

BRACKMAN, Harold. *Boycott Divestment Sactions (BDS) Against Israel: An Antisemitic, Anti-peace Poison Pill*. Simon Wiesenthal Center, 2013.

Dostupné z: https://www.osservatorioantisemitismo.it/wp-content/uploads/2013/09/WIESENTHAL_BDS_REPORT_313.pdf

BRANNAGAN, Paul Michael a Richard GIULIANOTTI. Soft power and soft disempowerment: Qatar, global sport and football's 2022 World Cup finals. *Leisure Studies*. 2015, roč. 34, č. 6, s. 703–719. ISSN 0261-4367, 1466-4496. DOI: 10.1080/02614367.2014.964291
Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02614367.2014.964291>

DART, Jon. Israel and a sports boycott: Antisemitic? Anti-Zionist? *International Review for the Sociology of Sport*. 2017, roč. 52, č. 2, s. 164–188. ISSN 1012-6902, 1461-7218. DOI: 10.1177/1012690215583482
Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1012690215583482>

HUNT, Elle. Israel protests after Lebanese athletes refuse to share Olympic bus. In: *the Guardian* [online]. 8. 8. 2016 [cit. 27.11.2020].
Dostupné z: <http://www.theguardian.com/sport/2016/aug/08/olympics-israel-lebanese-athletes-refuse-share-bus>

STOKKERMANS, Karel a JARRETA, Sergio Henrique. World Cup 1958 Qualifying. In: [cit. 27.11.2020].
Dostupné z: <http://www.rsssf.com/tables/58q.html>

MACLEAN, Malcolm. Revisiting (and Revising?) Sports Boycotts: From Rugby against South Africa to Soccer in Israel. *The International Journal of the History of Sport*. 2014, roč. 31, č. 15, s. 1832–1851. ISSN 0952-3367, 1743-9035. DOI: 10.1080/09523367.2014.934680
Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09523367.2014.934680>

MARSDEN, Rory. Champions League 2015-16 Prize Money: Club-by-Club Breakdown After Semi-Finals. In: *Bleacher Report* [online] [cit. 04.01.2021].
Dostupné z: <https://bleacherreport.com/articles/2638065-champions-league-2015-16-prize-money-club-by-club-breakdown-after-semi-finals>

KOBIERECKI, Michał Marcin. Sport in International Relations. Expectations, Possibilities and Effects. *International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal*. 2013, roč. 15, č. 1, s. 49–74. ISSN 2300-8695, 1641-4233. DOI: 10.2478/ipcj-2013-0004
Dostupné z: <https://czasopisma.uni.lodz.pl/international/article/view/6867>

MUNAYYER, Yousef. BDS: Where it came from and where it is headed. *Geographical Review*. Routledge, 2016, roč. 106, č. 2, s. 283–287. ISSN 0016-7428.

DOI: 10.1111/j.1931-0846.2016.12165.x

Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1931-0846.2016.12165.x>

NUMERATO, Dino. Between small everyday practices and glorious symbolic acts: sport-based resistance against the communist regime in Czechoslovakia. *Sport in Society*. Routledge, 2010, roč. 13, č. 1, s. 107–120. ISSN 1743-0437.

DOI: 10.1080/17430430903377920

Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/17430430903377920>

NYE JR, Joseph S. *Soft Power: The Means To Success In World Politics*. Hachette UK, 2009. ISBN 978-0-7867-3896-0.

Dostupné z:

https://books.google.cz/books?hl=en&lr=&id=x5Q5DgAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT7&ots=ZAul80gzsk&sig=RyHOvTfMoiwVnHjB6nB8Wv9IYHE&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

NYGÅRD, Håvard Mogleiv a Scott GATES. Soft power at home and abroad: Sport diplomacy, politics and peace-building. *International Area Studies Review*. 2013, roč. 16, č. 3, s. 235–243. ISSN 2233-8659, 2049-1123.

DOI: 10.1177/2233865913502971

Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/2233865913502971>

REICHE, Danyel. Not Allowed to Win: Lebanon's Sporting Boycott of Israel. *The Middle East Journal*. 2018, roč. 72, č. 1, s. 28–47. ISSN 0026-3141.

DOI: 10.3751/72.1.12

Dostupné z: <http://www.ingentaconnect.com/content/10.3751/72.1.12>

SCHULENKORF, Nico a John SUGDEN. Sport for Development and Peace in Divided Societies: Cooperating for Inter-Community Empowerment in Israel. *European Journal for Sport and Society*. 2011, roč. 8, č. 4, s. 235–256. ISSN 1613-8171, 2380-5919.

DOI: 10.1080/16138171.2011.11687881

Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/16138171.2011.11687881>

SOREK, Tamir. Sport, Palestine, and Israel. In: ANDREWS, David L. a Ben CARRINGTON, eds. *A Companion to Sport*. Oxford, UK: John Wiley & Sons, Ltd, 2013, s. 257–269. ISBN 978-1-118-32526-1. DOI: 10.1002/9781118325261.ch15
Dostupné z: <http://doi.wiley.com/10.1002/9781118325261.ch15>

SUGDEN, John. *Teaching and Playing Sport for Conflict Resolution and Co-Existence*. 2006.

Dostupné z:

<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.885.6793&rep=rep1&type=pdf>

Weiss, Martin A. "Arab League Boycott of Israel." Library Of Congress Washington Dc Congressional Research Service, 2007.

Dostupné z: <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA468115.pdf>

Elektronické zdroje – články

ARAFEH, Nur et al. *How Israeli Settlements Stifle Palestine's Economy* [online] [cit. 28.12.2020].

Dostupné z: <https://al-shabaka.org/briefs/how-israeli-settlements-stifle-palestines-economy/>

AZZAD, Essa. *Ben & Jerry's freezes when it comes to Palestine*. In: *Middle East Eye* [online] [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <http://www.middleeasteye.net/news/progressive-ice-cream-ben-jerry-freezes-when-it-comes-palestine>

BALDWIN, Alan. Motor racing – Triple crown: Monaco or F1 championship? *Reuters* [online]. 2017 [cit. 30.11.2020].

Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-motor-f1-indy-triple-idUSKCN18F033>

LIUBOV. *Shatilov: I had a double celebration* [online]. 2019 [cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <http://eng.gymnovosti.com/shatilov-i-had-a-double-celebration/>

REED, John. Israel: A new kind of war. In: *web financial times* [online]. 12. 6. 2015 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f11c1e1c-0e13-11e5-8ce9-00144feabdc0>

SACHS, Dany Bahar and Natan. *How much does BDS threaten Israel's economy?* [online]. 2018 [cit. 28.12.2020].

Dostupné z: <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2018/01/26/how-much-does-bds-threaten-israels-economy/>

SAVAGE, Sean. *At Rio, Lebanon and Saudi Arabia lose their Olympic spirit over Israel* [online]. 2016 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://www.crescentcityjewishnews.com/at-rio-lebanon-and-saudi-arabia-lose-their-olympic-spirit-over-israel/>

SHAHWAN, Najla M. The billion-dollar industry of Israeli illegal settlements. In: *Daily Sabah* [online]. 3. 1. 2020 [cit. 28.12.2020].

Dostupné z: <https://www.dailysabah.com/op-ed/2020/01/03/the-billion-dollar-industry-of-israeli-illegal-settlements>

WELLE, Deutsche. EURO 2020: Why Serbia can't face Kosovo – and UEFA's other „forbidden" matchups | DW | 20.11.2019. In: *DW.COM* [online] [cit. 20.02.2021].

Dostupné z: <https://www.dw.com/en/euro-2020-why-serbia-cant-face-kosovo-and-uefas-other-forbidden-matchups/a-51338370>

YOUNG, Henry. Israeli wins gold in UAE; officials refuse to play anthem. In: *CNN* [online] [cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2017/10/27/sport/judo-abu-dhabi-grand-slam-tal-flicker-israel-national-anthem-flag/index.html>

1984: Olympiádu jim zhatila politika. Do Los Angeles Kratochvílová a spol. neodcestovali. In: *ČT sport – Česká televize* [online] [cit. 23.04.2021].

Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/olympijske-hry/1984-olympiadu-jim-zhatila-politika-do-los-angeles-kratochvilova-a-spol-neodcestovali/5bca040659841d79e18a88c6>

A Biden presidency would bring huge pressure on liberal Zionists from pro-BDS Jews. In: *Mondoweiss* [online]. 5. 11. 2020 [cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <https://mondoweiss.net/2020/11/a-biden-presidency-would-bring-huge-pressure-on-liberal-zionists-from-pro-bds-jews/>

About, Red Card Israeli Racism [online]. 2020 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: http://rcir.org.uk/?page_id=399

AKTUÁLNĚ.CZ. V Izraeli začne Eurovize. Podle kritiků má odvést pozornost od násilí v Pásmu Gazy | Aktuálně.cz. In: *Aktuálně.cz* [online]. 12. 5. 2019 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/v-izraeli-zacina-eurovize-podle-kritiku-ma-odvest-pozornost/r~1d1bcfe0748f11e9b5e8ac1f6b220ee8/>

Argentina scraps Israel World Cup friendly after campaign. *BBC News* [online]. 2018 [cit. 21.02.2021].

Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-44378669>

Argentina vs. Uruguay soccer match scheduled for Tel Aviv under BDS attack. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/argentina-vs-uruguay-soccer-match-scheduled-for-tel-aviv-under-bds-attack-607468>

Argentina, Uruguay clash and draw in Tel Aviv's Bloomfield Stadium. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/argentina-uruguay-clash-and-draw-in-tel-avivs-bloomfield-stadium-608257>

ATP investigating Tunisian player's withdrawal. In: *ESPN.com* [online]. 4. 2. 2015 [cit. 21.12.2020].

Dostupné z: https://www.espn.com/tennis/story/_/id/12278848/tunisian-player-malek-jaziri-withdraws-facing-israeli

Aust-Asian bid fails. *The Sydney Morning Herald*. 1974, s. 11.

Dostupné z:

<https://news.google.com/newspapers?id=RNRYYAAAAIBAJ&sjid=HOUDAAAAIBAJ&pg=4321%2C5571494>

Background & Overview of the Arab Boycott of Israel. In: [cit. 21.02.2021].

Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/background-and-overview-of-the-arab-boycott-of-israel>

Boycott Puma Global Day of Action: Don't Put Israeli Apartheid Under the Christmas Tree – Dec 12. In: *BDS Movement* [online]. 20. 11. 2020 [cit. 10.12.2020].

Dostupné z: <https://bdsmovement.net/puma-worst-gift-ever>

Boycott Puma protests to take place after brand sponsors Israel. In: *Morning Star* [online]. 25. 10. 2019 [cit. 10.12.2020].

Dostupné z: <https://morningstaronline.co.uk/article/s/boycott-puma-protest>

CULTURE: Sports. In: [cit. 27.03.2021].

Dostupné z: <https://mfa.gov.il/mfa/aboutisrael/culture/pages/culture-%20sports.aspx>

Davis Cup – Teams. In: [cit. 14.02.2021].

Dostupné z: <https://www.daviscup.com/en/teams/team.aspx?id=ISR>

ECONOMY: Sectors of the Israeli Economy. In: [cit. 28.12.2020].

Dostupné z: <https://mfa.gov.il/mfa/aboutisrael/economy/pages/economy-%20sectors%20of%20the%20economy.aspx>

Egypt Foreign Direct Investment 1970-2021. In: [cit. 21.02.2021].

Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/EGY/egypt/foreign-direct-investment>

Euro 2020 (closed) [online]. 2013 [cit. 10.12.2020].

Dostupné z: http://rcir.org.uk/?page_id=543

FIFA will not take action on Israeli settlement teams. In: [cit. 10.12.2020].

Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/sports/2017/10/27/fifa-will-not-take-action-on-israeli-settlement-teams>

For first time, U.S. professors call for academic and cultural boycott of Israel – Haaretz Com - Haaretz.com. In: [cit. 17.04.2021].

Dostupné z: <https://www.haaretz.com/1.5069013>

FORTUNA:LIGA 2019/20 - diváci | CSFOTBAL. In: [cit. 17.04.2021].

Dostupné z: <https://www.csfotbal.cz/prvni-liga/sezona/2019-2020/divaci>

GDP per capita, PPP (current international \$) | Data. In: [cit. 27.11.2020].

Dostupné

z: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD?year_high_desc=true

Hawking podpoří akademický bojkot Izraele - do Jeruzaléma nepojede. In: *ČT24 – Česká televize* [online]. 8. 5. 2013 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1099950-hawking-podpori-akademicky-bojkot-izraele-do-jeruzalema-nepojede>

Iranian judoka seeks asylum after pressure to avoid facing Israeli - The Jerusalem Post. In: [cit. 21.02.2021].

Dostupné z: <https://www.jpost.com/Middle-East/Iranian-judoka-seeks-asylum-after-pressure-to-avoid-facing-Israeli-600251>

Iranian official refuses to referee Yekutiel's match. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 20.02.2021].

Dostupné z: <https://www.jpost.com/sports/iranian-official-refuses-to-referee-yekutiels-match>

ISRAEL BASKETBALL SUPER LEAGUE | 2019-20 Season | Viewres By Team - 2019-20 Season. In: [cit. 17.04.2021].

Dostupné z: <https://basket.co.il/viewers.asp?cYear=2020&lang=en>

ISRAEL BASKETBALL SUPER LEAGUE | Israel Basketball | 2010-11 Season | Eshet tours Bnei Hasharon | Sam Hoskin. In: [cit. 20.02.2021].

Dostupné z: <https://basket.co.il/player.asp?PlayerId=9206&lang=en>

Israel Foreign Direct Investment 1970-2021. In: [cit. 21.02.2021]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/ISR/israel/foreign-direct-investment>

Israel make their mark | Inside UEFA. In: *UEFA.com* [online]. 9. 7. 2018 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://www.uefa.com/insideuefa/member-associations/ISR/news/025b-0ee53ea30154-349ead5783ad-1000--israel-make-their-mark/>

Israel's anti-BDS lawfare dealt major blow by UK Supreme Court. In: *BDS Movement* [online]. 30. 4. 2020 [cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <https://bdsmovement.net/news/israels-anti-bds-lawfare-dealt-major-blow-by-uk-supreme-court>

Israeli minister fights back tears of joy at Abu Dhabi judo gold. *Reuters* [online]. 2018 [cit. 20.02.2021].

Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-emirates-israel-judo-idUSKCN1N20KX>

Israeli Olympic Medals by Sport. In: [cit. 17.04.2021].

Dostupné z: <https://www.olympiandatabase.com/index.php?id=28524&L=1>

Izrael zuří: Akademický bojkot nabírá na síle, přidaly se USA | EuroZprávy.cz. In: . 17. 12. 2013 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/zahranicni/amerika/83883-izrael-zuri-akademicky-bojkot-nabira-na-sile-pridaly-se-usa/>

Izraelský Kneset schválil kontroverzní zákon proti bojkotu [online]. 2017 [cit. 20.02.2021].

Dostupné z: <https://disuk.cz/izraelsky-kneset-schvalil-kontroverzni-zakon-proti-bojkotu/>

Jak vypadaly antické olympijské hry? - Memento Historia [cit. 14.02.2021].

Dostupné z: <https://www.memento-historia.cz//clanek/26/jak-vypadaly-anticke-olympijske-hry>

Jordan Foreign Direct Investment 1972-2021. In: [cit. 21.02.2021].

Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/JOR/jordan/foreign-direct-investment>

Led by high tech, Israeli exports to hit record of \$114 billion in 2019. *Reuters* [online]. 2019 [cit. 28.12.2020].

Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-israel-economy-exports-idUSKBN1XY0IJ>

Ligat ha'Al - Attendance figures. In: [cit. 17.04.2021].

Dostupné z: https://www.transfermarkt.com/ligat-haal/besucherzahlen/wettbewerb/ISR1/saison_id/2019

Malaysia's university boycotts Puma for supporting Israeli violations | *Shehab News* [online]. 2020 [cit. 10.12.2020].

Dostupné z: <https://shehaben.com/2020/03/01/malaysias-university-boycotts-puma-for-supporting-israeli-violations/>, <https://shehaben.com/2020/03/01/malaysias-university-boycotts-puma-for-supporting-israeli-violations/>

Palestinian BDS National Committee. In: *BDS Movement* [online]. 9. 5. 2016 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://bdsmovement.net/bnc>

Palestinian Civil Society Call for BDS. In: *BDS Movement* [online]. 9. 7. 2005 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://www.bdsmovement.net/call>

Po Íránu alžířtí sportovci bojkotovali Izraelce אחרת איראן, ספורטאים אלג'יראים החרימו ישראל. In: *ynet* [online]. 1. 10. 2011 [cit. 20.02.2021].

Dostupné z: <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4129456,00.html>

Puma boycott [online]. 2020 [cit. 10.12.2020].

Dostupné z: http://rcir.org.uk/?page_id=3066

Regev gets Israeli flag-less Tunis, Abu Dhabi judo events cancelled. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/regev-gets-israeli-flag-less-tunis-abu-dhabi-judo-events-cancelled-563034>

SA Minister of Sports to boycott Israel tennis match [online]. 2018 [cit. 21.12.2020].

Dostupné z: <http://www.bdssouthafrica.com/post/sa-minister-sports-boycott-israel-tennis-match/>

Settlement Clubs and FIFA [online]. 2020 [cit. 10.12.2020].

Dostupné z: http://rcir.org.uk/?page_id=527

South Africa sports minister to boycott Davis Cup tennis tie, blames Israel. In: *The Jerusalem Post* | *JPost.com* [online] [cit. 21.12.2020].

Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/sports/south-africa-sports-minister-to-boycott-davis-cup-tennis-tie-blames-israel-540029>

State report: Boycott could cost Israel NIS 40 billion per year. In: [cit. 28.12.2020].

Dostupné z: <http://www.timesofisrael.com/state-report-boycott-could-cost-israel-nis-40-billion-per-year/>

Sweden punished for Israel Davis Cup lockout. In: *The Telegraph* [online]

[cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/sport/tennis/daviscup/5095836/Sweden-punished-for-Israel-Davis-Cup-lockout.html>

Tennis Abstract: Amir Hadad ATP Match Results, Splits, and Analysis. In: [cit. 14.02.2021].

Dostupné z: <http://www.tennisabstract.com/cgi-bin/player-classic.cgi?p=AmirHadad&f=ACareerqq>

Tennis Abstract: Amir Weintraub ATP Match Results, Splits, and Analysis. In: [cit. 13.02.2021].

Dostupné z: <http://www.tennisabstract.com/cgi-bin/player-classic.cgi?p=AmirWeintraub&f=ACareerqq>

The Contribution of Judo to Education by Jigoro Kano | Judo Info. In: [cit. 14.02.2021].

Dostupné z: <https://judoinfo.com/kano/>

UAE judo event reinstated after Israel promised equal treatment. In: [cit. 22.02.2021].

Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/sports/2018/9/4/uae-judo-event-reinstated-after-israel-promised-equal-treatment>

Židovské osady na etiketách. Potraviny z okupovaných území nemají být „izraelské“, rozhodl soud EU. In: *ČT24 – Česká televize* [online]. 12. 11. 2019 [cit. 27.11.2020].

Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2974934-zidovske-osady-na-etiketach-potraviny-z-okupovanych-uzemi-nemaji-byt-izraelske-rozhodl>

What is BDS? In: *BDS Movement* [online]. 25. 4. 2016 [cit. 27.11.2020]

Dostupné z: <https://bdsmovement.net/what-is-bds>

ההתאחדות לכדורגל בישראל - About the IFA. In: [cit. 21.12.2020].

Dostupné z: <https://www.football.org.il/en/associationen/aboutassociation/about/>

טניסאי כווייתו סירב לשחק מול אמיר חדד. In: *טניסאי כווייתו סירב לשחק מול אמיר חדד* [online]

[cit. 13.02.2021].

Dostupné z: <https://www.one.co.il/Article/110799.html>